

แผนการใช้ที่ดินตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9

กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

ตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย เป็นตำบลนำร่องในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลในปี 2562 โดยแนวทางการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลฉบับนี้ได้ ได้ยึดหลักการของ UNEP and FAO ที่กำหนดไว้ในเอกสารชื่อ “Negotiating a Sustainable Future for Land” หลักการดังกล่าวได้นำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของประเทศไทย ร่วมกับวิธีการต่างๆ ที่จำเป็นอีกหลายด้าน เช่น การมีส่วนร่วมของชุมชนในการวิเคราะห์ปัญหา และร่วมเสนอแนวทางในการแก้ปัญหา (Participatory Rural Appraisal: PRA) การประเมินคุณภาพที่ดิน เป็นต้น ผลจากการวางแผนการใช้ที่ดินตามศักยภาพของพื้นที่และการใช้ที่ดิน จะนำไปสู่การกำหนดแผนงานกิจกรรมที่มาตอบสนองความต้องการของชุมชนในการจัดการทรัพยากรดินให้มีการใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ซึ่งได้ปรากฏในแนวทางการวางแผนการใช้ที่ดินตำบลฉบับนี้

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	1
สารบัญตาราง	4
สารบัญรูป	5
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 หลักการและเหตุผล	1-1
1.2 วัตถุประสงค์	1-2
1.3 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน	1-2
1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน	1-2
1.5 นิยามศัพท์	1-3
บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป	
2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต	2-1
2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง	2-1
2.3 ประวัติและเอกลักษณ์	2-1
2.4 ข้อมูลจำนวนประชากร	2-1
2.5 ระบบเศรษฐกิจการประกอบอาชีพ	2-2
2.6 ลักษณะภูมิประเทศ	2-2
2.7 สภาพภูมิอากาศ	2-2
2.8 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน	2-5
บทที่ 3 ทรัพยากรธรรมชาติ	
3.1 ทรัพยากรป่าไม้	3-1
3.2 ทรัพยากรน้ำ	3-1
3.3 ทรัพยากรดิน	3-1
บทที่ 4 กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน	
4.1 หลักการ	4-1
4.2 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)	4-1
บทที่ 5 การประเมินคุณภาพที่ดิน	
5.1 ทรัพยากรดิน	5-1
5.2 ประเภทการใช้ที่ดิน	5-1
5.3 ผลการประเมินคุณภาพที่ดิน	5-1
บทที่ 6 แผนการใช้ที่ดิน	
6.1 ปัญหาในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบล	6-1
6.2 นโยบายแห่งรัฐในการกำหนดแผนการใช้ที่ดินตำบลนาขุนไกร	6-1
6.3 แผนการใช้ที่ดิน	6-5

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 7 การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดินตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย	
7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน	7-1
7.2 ตัวชี้วัด	7-1

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
2-1	จำนวนประชากรชายและหญิง ตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย	2-2
2-2	สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศเกษตรศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ปี พ.ศ.2532-2561	2-4
2-3	การใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ปี 2561	2-5
3-1	หน่วยแผนที่ดิน ตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย	3-6
3-2	สมบัติที่ดิน ตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย	3-8
5-1	ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของดิน ตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย	5-14
6-1	นโยบายแห่งรัฐที่เกี่ยวข้องกับแผนการใช้ที่ดินตำบลนาขุนไกร	6-1
6-2	เขตการใช้ที่ดิน ตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย	6-12
7-1	กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2563-2566	7-2
7-2	กิจกรรมของหน่วยงานอื่นๆในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2563-2566	7-6

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
2-1	กราฟสมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดสุโขทัย (พ.ศ. 2532-2561)	2-4
2-2	การใช้ประโยชน์ที่ดินปัจจุบัน ตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย	2-7
2-3	แผนที่การกระจายตัวเชิงพื้นที่ของการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย	2-8
3-1	ภูมิประเทศและชุดดิน ตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย	3-5
3-2	ทรัพยากรดิน ตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย	3-10
6-1	เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดสุโขทัย 2561-2564	6-3
6-2	เขตการใช้ที่ดิน ตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัด สุโขทัย	6-14

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

จากสถานการณ์ปัญหาการใช้ประโยชน์ และการจัดการที่ดินของประเทศไทยในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา มีหลายประเด็นสำคัญ ได้แก่ การบุกรุกพื้นที่อนุรักษ์ ความขัดแย้งเรื่องแนวเขตที่ดิน การใช้ที่ดินที่ไม่เหมาะสมหรือเต็มศักยภาพ ความเหลื่อมล้ำ และการกระจายการถือครองที่ดินที่ไม่เป็นธรรม การไร้ที่ดินทำกิน การขาดเอกภาพในการบริหารจัดการที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม การรักษาความสมดุลของระบบนิเวศ ตลอดจนส่งผลต่อความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติโดยเฉพาะที่ดิน ซึ่งเป็นฐานหลักในการผลิตอาหารที่มั่นคงปลอดภัย และมีผลิตภาพสูง รวมไปถึงที่ดินยังมีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยในสาขาการพัฒนาด้านอื่น ๆ เช่น ภาคอุตสาหกรรม อสังหาริมทรัพย์ และภาคบริการ ส่งผลให้ความต้องการที่ดินเพื่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่างๆ ดังกล่าวเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วตามอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจเพื่อพัฒนาประเทศ นอกจากนี้ทรัพยากรดินของประเทศไทย ยังประสบปัญหาดินเสื่อมโทรม และขาดความอุดมสมบูรณ์ โดยในปี 2550 ประเทศไทยมีพื้นที่เสื่อมโทรมทั้งสิ้น 319.58 ล้านไร่ ซึ่งเป็นพื้นที่เสื่อมโทรมระดับรุนแรง และระดับวิกฤต จำนวน 35.88 ล้านไร่ หรือร้อยละ 11.24 ของพื้นที่ประเทศ (กรมพัฒนาที่ดิน, 2550 อ้างถึงใน สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2561) โดยสาเหตุสำคัญที่ทำให้ดินเสื่อมโทรมมีทั้งที่เกิดจากการเสื่อมโทรมตามธรรมชาติ ซึ่งส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ เช่น การเกิดภัยแล้ง อุทกภัย และดินถล่ม เป็นต้น และเกิดจากการกระทำของมนุษย์ เช่น การตัดไม้ เผา และถางป่า การใช้ที่ดินไม่เหมาะสมกับสมรรถนะของที่ดิน หรือการใช้ที่ดินผิดประเภท รวมถึงการใช้ประโยชน์ที่ดินติดต่อกันเป็นเวลานาน แต่ขาดการบำรุงรักษาสภาพดิน ขาดการอนุรักษ์ดิน และน้ำ ส่งผลให้ดินเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว เมื่อดินเสื่อมโทรมมากการใช้ปุ๋ยเคมี และสารเคมีในการทำเกษตรกรรมก็มีอัตราเพิ่มสูงขึ้น จากการสำรวจการเกษตรของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปี พ.ศ. 2556 พบว่า มีการใช้ปุ๋ยเคมีเฉลี่ย 57.3 กิโลกรัมต่อไร่ เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2536 และ พ.ศ. 2546 ที่มีปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีเฉลี่ย 33.9 และ 41.8 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2556 อ้างถึงใน สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2561) จากสถานการณ์ปัญหาดังกล่าว รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 72(1) จึงได้มีการบัญญัติให้มีการวางแผนการใช้ที่ดินของประเทศไทย ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเพื่อให้เป็นไปในการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 สำนักนายกรัฐมนตรี จึงได้ประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ ลงวันที่ 6 เมษายน 2561 โดยมีแผนการปฏิรูปด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องทรัพยากรดิน ที่ได้กำหนดให้มีการจัดทำแผนการใช้ที่ดินของชาติทั้งระบบให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ซึ่งมีเป้าหมายให้ประเทศมีแผนการใช้ที่ดินของชาติที่มีความถูกต้อง แม่นยำ และเป็นปัจจุบันทั้งระบบ และเกษตรกรสามารถนำข้อมูลแผนการใช้ที่ดินดังกล่าว ไปใช้ในการพัฒนาพื้นที่การเกษตรให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ของตนได้ ดังนั้นเพื่อให้เป็นไปในการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญฯ พ.ศ. 2560 และแผนการปฏิรูปประเทศดังกล่าว กรมพัฒนาที่ดิน ซึ่งมีพันธกิจหลักในการปรับปรุงบำรุงดิน รวมถึงการอนุรักษ์ดิน และน้ำ จึงได้จัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับชาติ ระดับ

จังหวัด และระดับตำบลขึ้น โดยมีเป้าหมายในการปรับปรุงฐานข้อมูลดิน ความเหมาะสมของดิน แผนที่ดิน แผนที่ความเหมาะสมของดิน แผนที่สภาพการใช้ที่ดินให้มีความละเอียด ความถูกต้องแม่นยำมากขึ้น โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ ให้มีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และสถานการณ์ทรัพยากรดินที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งจะส่งผลให้ได้แผนการใช้ที่ดินที่สอดคล้อง เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ และสภาพทางเศรษฐกิจสังคมทั้งระบบตั้งแต่ระดับประเทศ จนถึงระดับพื้นที่ สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อรองรับเกษตร 4.0 การจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล มีกรอบระยะเวลาดำเนินการทั้งสิ้น 5 ปี เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2561 ถึง พ.ศ. 2565 โดยมีจำนวนแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลที่ได้รับการปรับปรุงทั้งสิ้น จำนวน 7,225 ตำบล ซึ่งใน ปี 2562 กรมพัฒนาที่ดินได้มีแผนการปรับปรุงแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล ครอบคลุมพื้นที่การเกษตรทั้งประเทศ รวม 77 จังหวัด โดยมีโครงการนำร่องจังหวัดละ 1 แห่ง รวม 77 แห่ง ซึ่งหลังจากมีการปรับปรุงฐานข้อมูลให้มีความถูกต้อง แม่นยำแล้ว จะดำเนินการนำร่องการใช้แผนการใช้ที่ดินระดับตำบลไปสู่การปฏิบัติ ในปี พ.ศ. 2563-2565 ต่อไป เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการพื้นที่อย่างเป็นระบบ โดยแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลไปแดง อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก เป็นโครงการนำร่องของจังหวัดตาก ซึ่งได้จัดทำจากการวิเคราะห์ปัญหา และความต้องการของเกษตรกรในตำบล ซึ่งได้จากการจัดกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal: PRA) เพื่อรับฟังความคิดเห็น ประเด็นปัญหา ความต้องการจากเกษตรกร และข้อเสนอแนะจากองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกับการจัดทำฐานข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมทางกายภาพ สังคม และเศรษฐกิจระดับตำบล โดยวิเคราะห์ร่วมกับนโยบายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวทางพัฒนาด้านเกษตรของประเทศ หลักการพัฒนาพื้นที่ของกลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัดสุโขทัย และแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการวิเคราะห์ร่วมกับสภาพแวดล้อมด้านเกษตรของตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย (SWOT Analysis) เพื่อกำหนดกิจกรรมต่างๆ ตามภารกิจของกรมพัฒนาที่ดิน เพื่อมาช่วยสนับสนุน และใช้เป็นแนวทางแก้ปัญหาที่พบในพื้นที่อย่างเป็นระบบ เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นรูปธรรม

1.2. วัตถุประสงค์

1.2.1 สนับสนุนการจัดทำแผนปฏิบัติการการใช้ที่ดินระดับตำบล เพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืนที่ตอบสนองความต้องการของชุมชน

1.2.2 ให้มีการใช้ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับศักยภาพของที่ดิน และความต้องการของชุมชนในตำบลและจังหวัด

1.2.3 เพิ่มศักยภาพและโอกาสพัฒนาอาชีพ และรายได้จากการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตามแนว “ปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง”

1.3. ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน

1.3.1 ระยะเวลา 1 ตุลาคม 2561–30 กันยายน 2562

1.3.2 สถานที่ดำเนินงาน พื้นที่ตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

1.4. ขั้นตอนการดำเนินงาน

1.4.1 ศึกษารวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ และทุติยภูมิที่จะนำมาวิเคราะห์ และใช้ในการกำหนดเขตการใช้ ที่ดิน รวมทั้งตรวจสอบ แก้ไขข้อมูล ให้มีความถูกต้อง โดยข้อมูลดังกล่าว ประกอบด้วย

1) ด้านกายภาพ ได้แก่ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ภูมิอากาศ สภาพการใช้ที่ดิน ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ภัยธรรมชาติ ฯลฯ

2) ด้านเศรษฐกิจสังคม ได้แก่ การถือครองที่ดิน การใช้ที่ดิน เศรษฐกิจที่ดิน พืชหลักหรือพืช เศรษฐกิจที่สำคัญ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจในการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ตลาดสินค้าเกษตร รายได้ รายจ่าย ประชากร โครงสร้างประชากร การศึกษา

3) ด้านนโยบายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 แผนปฏิรูปประเทศด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องทรัพยากรดิน ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 และแผนพัฒนาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ได้แก่ แนวทางพัฒนาด้านเกษตรของประเทศ หลักการพัฒนาพื้นที่ของกลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาการเกษตร และสหกรณ์ของจังหวัด แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ. 2561-2564) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์การบริหารส่วนตำบล

1.4.2 จัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal: PRA) รับฟังความคิดเห็น ประเด็นปัญหา ความต้องการจากเกษตรกรในตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ได้ข้อมูล ที่เป็นปัจจุบัน

1.4.3 วิเคราะห์ข้อมูลด้านกายภาพ ได้แก่ สถานการณ์และประเด็นปัญหาของทรัพยากรดิน ประเมินความเหมาะสมทางกายภาพของที่ดินต่อการใช้ประโยชน์ที่ดิน ข้อมูลเศรษฐกิจและสังคมในตำบล นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด และแผนพัฒนาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับการวิเคราะห์ประเด็นปัญหา ความต้องการจากเกษตรกรที่ได้จากกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อกำหนด (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินตำบล

1.4.4 รับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อ (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินตำบล

1.4.5 ปรับปรุงแผนการใช้ที่ดินตำบล

1.4.6 ประสานสถานีพัฒนาที่ดิน เพื่อนำแผนการใช้ที่ดินไปสู่การกำหนดกิจกรรมในการจัดทำแผนงานหรือโครงการ กำหนดตัวชี้วัด ระยะเวลา และงบประมาณดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม

1.5 นิยามศัพท์

1.5.1 ที่ดิน (Land)

“**ที่ดิน**” หมายความว่า พื้นที่ดินทั่วไปและให้หมายความรวมถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บางลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลด้วย (มาตรา 4 ประมวลกฎหมายที่ดิน)

“**ที่ดิน**” ในทางวิชาการด้านทรัพยากรที่ดิน หมายถึง “ชีวมณฑลบนพื้นผิวโลก ประกอบด้วย ชั้นบรรยากาศ ชั้นดิน ชั้นหิน ลักษณะความลาดเทของพื้นที่ ลักษณะทางอุทกศาสตร์ พืช สัตว์ และผลที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ทั้งในอดีตและปัจจุบัน” (FAO, 1993)

“**ที่ดิน**” หมายถึง พื้นที่หนึ่งๆ ที่อยู่บนผิวของของโลก ประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ คือ สภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพและชีวภาพซึ่งมีอิทธิพลต่อการใช้ประโยชน์ที่ดิน ดังนั้น ที่ดินจึงไม่ได้หมายถึงดินเพียงอย่างเดียวแต่จะหมายรวมถึงลักษณะภูมิสัณฐาน (landforms) ภูมิอากาศ (climate) อุทกวิทยา (hydrology) พืชพรรณ (vegetation) และสัตว์ (fauna) ซึ่งการปรับปรุงที่ดิน (land improvement) ได้แก่ การทำชั้นบนไคและการระบายน้ำ เป็นต้น (FAO, 1993)

1.5.2 ดิน (Soil)

“**ดิน**” หมายความว่ารวมถึง หิน กรวด ทราย แร่ธาตุ น้ำ และอินทรีย์วัตถุต่างๆ ที่เจือปนกับเนื้อดินด้วย (มาตรา 4 พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551)

“ดิน” ในทางวิชาการด้านทรัพยากรที่ดิน หมายถึงเทหวัตถุธรรมชาติ ซึ่งเกิดขึ้นบนพื้นผิวโลกเป็นวัตถุที่คำนวณการเจริญเติบโต และการทรงตัวของต้นไม้ ประกอบด้วยแร่ธาตุ และอินทรีย์วัตถุต่างๆ มีลักษณะชั้นแตกต่างกัน แต่ละชั้นที่อยู่ต่อเนื่องกันจะมีแนวสัมพันธ์ซึ่งกันและกันตามขบวนการกำเนิดดิน ที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำร่วมกันของภูมิอากาศ พืชพรรณ วัตถุต้นกำเนิดดิน ระยะเวลา และความต่างระดับของพื้นที่ในบริเวณนั้น (FAO 1974: 39-40)

“ดิน” อินทรีย์วัตถุและอนินทรีย์วัตถุที่ไม่จับตัวแข็งเป็นหินซึ่งปกคลุมพื้นผิวโลก ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยด้านการกำเนิดและสภาพแวดล้อม ได้แก่ ภูมิอากาศ สิ่งมีชีวิต (พืชและสัตว์) สภาพภูมิประเทศ วัตถุต้นกำเนิด และระยะเวลา ความเหมาะสมต่อการผลิตพืชของดินแตกต่างกัน เนื่องจากลักษณะและสมบัติทางกายภาพ เคมี ชีวภาพ และสัญญาณ (คณะกรรมการจัดทำปทานุกรมปฐพีวิทยา, 2551)

1.5.3 การใช้ที่ดิน

“การใช้ที่ดิน” หมายถึง การจัดการที่ดินตามที่มนุษย์ต้องการ ซึ่งรวมทั้งการใช้ที่ดินในชนบท เขตชานเมือง และเขตอุตสาหกรรม เป็นต้น (FAO, 1993)

“การใช้ที่ดิน” หมายถึง ผลของความพยายามของมนุษย์ ในการดำเนินการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพพื้นที่ของทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อสนองความต้องการของตนเอง (Vink, 1975)

1.5.4 การวางแผนการใช้ที่ดิน

“การวางแผนนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน” หมายความว่า การวางแผนนโยบายและแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับสภาพของดิน และสอดคล้องกับประเภทของที่ดิน ที่ได้จำแนกไว้ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย (ADB) ได้ให้ความหมายของการวางแผนการใช้ที่ดินว่าเป็นกระบวนการของการเปลี่ยนแปลง ที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาใช้ประโยชน์จากทรัพยากร เป็นการกำหนดทิศทางของการลงทุน แนวทางของการพัฒนาเทคโนโลยี และเป็นการเปลี่ยนแปลงของหน่วยงานต่างๆ ให้ดำเนินการอยู่ในภาพรวมเดียวกัน และเป็นการเพิ่มศักยภาพทั้งในปัจจุบันและในอนาคตเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ (NRC, 1975 และ ADB, 2012)

1.5.5 **“เศรษฐกิจที่ดิน”** หมายความว่า ภาวะความสัมพันธ์ระหว่างประชากรกับที่ดินทางด้านเศรษฐกิจ

1.5.6 **“เกษตรกรรม”** หมายความว่า การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ และกิจกรรมอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

1.5.7 **“การชะล้างพังทลายของดิน”** หมายความว่า ปราภฏการณ์ซึ่งที่ดินถูกชะล้างกัดเซาะพังทลายด้วยพลังงานที่เกิดจากน้ำ ลม หรือโดยเหตุอื่นใดให้เกิดการเสื่อมโทรม สูญเสียเนื้อดิน หรือความอุดมสมบูรณ์ของดิน

1.5.8 **“การอนุรักษ์ดินและน้ำ”** หมายความว่า การกระทำใดๆ ที่มุ่งให้เกิดการระวังป้องกันรักษาดินและที่ดิน ไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรม สูญเสีย รวมถึงการรักษา ปรับปรุง ความอุดมสมบูรณ์ของดิน และการรักษาน้ำในดินหรือบนผิวดินให้คงอยู่เพื่อรักษาคุณธรรมชาติให้เหมาะสมในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในการเกษตรกรรม

บทที่ 2

ข้อมูลทั่วไป

2. ข้อมูลทั่วไป

2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของจังหวัดสุโขทัย มีพื้นที่ประมาณ 121,956 ไร่ หรือ 195.13 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขต ติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลบ้านใหม่ชัยมงคล อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลวังทองแดง อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย
		ตำบลวังน้ำขาว อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลราวต้นจันทร์ อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลทุ่งเสลี่ยม อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย
		ตำบลวังน้ำขาว อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย

2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง

ตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 12 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านนาขุนไกร	หมู่ที่ 7 บ้านโชคเปื่อย
หมู่ที่ 2 บ้านสันติสุข	หมู่ที่ 8 บ้านลุเต่า
หมู่ที่ 3 บ้านวังพิกุล	หมู่ที่ 9 บ้านลุตะแบก
หมู่ที่ 4 บ้านเขาหินไพรวัน	หมู่ที่ 10 บ้านหนองจิก
หมู่ที่ 5 บ้านวังสมบูรณ	หมู่ที่ 11 บ้านผาแดง
หมู่ที่ 6 บ้านวังตามน	หมู่ที่ 12 บ้านหนองสะแก

2.3 ประวัติและเอกลักษณ์

ตำบลนาขุนไกรเกิดจากการรวมตัวของประชาชนหลายพื้นที่ที่อพยพย้ายถิ่นเข้ามาทำมาหากินในพื้นที่ตำบลนาขุนไกร เช่น บ้านไร่ บ้านชานและส่วนหนึ่งที่อพยพมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตำบลนาขุนไกรได้เคยเป็นที่ตั้งของที่ว่าการอำเภอศรีสำโรงเป็นแห่งแรกที่บ้านนาหลุก (ปัจจุบันเป็นเขตพื้นที่ตำบลราวต้นจันทร์) ซึ่งชื่อตำบลนั้นได้มาจากชื่อหมู่บ้านหมู่ที่ ๑ ของตำบล

2.4 ข้อมูลจำนวนประชากร

ประชากรของตำบลนาขุนไกร ประกอบด้วย คนไทย และไทยอีสาน ประชากรทั้งสิ้น 7,141 คน จำนวน 2,357 ครัวเรือน แยกเป็นผู้ชายจำนวน 3,554 คน ผู้หญิงจำนวน 3,587 คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย 36.07 คนต่อตารางกิโลเมตร

ตารางที่ 2-1 จำนวนประชากรชายและหญิง ตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ครัวเรือน	ชาย	หญิง	รวมจำนวนประชากร
1	บ้านนาขุนไกร	174	237	234	471
2	บ้านสันติสุข	241	390	416	806
3	บ้านวังพิกุล	213	306	334	640
4	บ้านเขาหินไพรวัน	379	530	539	1,069
5	บ้านวังสมบูรณ์	215	351	342	693
6	บ้านวังตามน	173	265	268	533
7	บ้านโชคเปื่อย	211	309	321	630
8	บ้านลูเต่า	121	167	146	313
9	บ้านลูตะแบก	157	247	244	491
10	บ้านหนองจิก	175	282	303	585
11	บ้านผาแดง	204	322	281	603
12	บ้านหนองสะแก	94	148	159	307
	รวม	2,357	3,554	3,587	7,141

2.5 ระบบเศรษฐกิจการประกอบอาชีพ

ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านการเกษตร โดยทำนา (ข้าว กข 43) ปลูกพืชไร่ เช่น มันสำปะหลัง อ้อย ซึ่งพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง และอ้อย มีการทำปศุสัตว์ ได้แก่ สุกร โค-กระบือ สัตว์ปีก พื้นที่ทำการเกษตรประมาณ 32,637 ไร่

2.6 ลักษณะภูมิประเทศ

ภูมิประเทศตำบลนาขุนไกร มีลักษณะพื้นที่ทั่วไปเป็นภูเขาและที่ราบสูง มีทิศทางลาดเทจากด้านทิศเหนือไปทางทิศใต้ มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ และสามารถใช้ประโยชน์ ในทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ คลองชะยาง หรือ คลองแม่ระกา และอ่างเก็บน้ำ

2.7 สภาพภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของตำบล จัดอยู่ในลักษณะภูมิอากาศแบบมรสุมเขตร้อน (Tropical monsoon climate) ซึ่งแบ่งได้ 3 ฤดู คือ ฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ จะพัดผ่านทะเลและมหาสมุทรนำไอน้ำขึ้นมาทำให้มีอากาศชุ่มชื้นและฝนตกชุก ส่วนฤดูหนาวเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดเอาความแห้งแล้งและความหนาวเย็นลงมา สำหรับฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายนซึ่งมีอากาศร้อนและอบอ้าว

จากสถิติภูมิอากาศของสถานีตรวจอากาศเกษตรศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ได้นำมาใช้พิจารณาเป็นตัวแทนลักษณะภูมิอากาศในพื้นที่ตำบล สรุปได้ดังนี้ (ตารางที่ 2-2 และรูปที่ 2-1)

ปริมาณน้ำฝน มีปริมาณน้ำฝนรวมเฉลี่ยทั้งปี 1,162.5 มิลลิเมตร เดือนกันยายนมีปริมาณน้ำฝนมากที่สุด 218.2 มิลลิเมตร และเดือนกุมภาพันธ์ มีปริมาณน้ำฝนน้อยที่สุด 8.6 มิลลิเมตร

อุณหภูมิ มีอุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี 27.9 องศาเซลเซียส ความแตกต่างของอุณหภูมิตั้งแต่เดือนที่ร้อนที่สุดและเดือนที่หนาวที่สุดมีเพียงเล็กน้อย คือ 6.3 องศาเซลเซียส โดยที่เดือนเมษายน มีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด 30.7 องศาเซลเซียส และเดือนมกราคมมีอากาศหนาวเย็นที่สุด โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด 24.4 องศาเซลเซียส

ความชื้นสัมพัทธ์ มีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยทั้งปี 76.8 เปอร์เซ็นต์ เดือนกันยายนและเดือนตุลาคมมีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยสูงสุด 83 เปอร์เซ็นต์ และส่วนเดือนที่มีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยต่ำสุด คือเดือนเมษายน โดยมีความชื้นสัมพัทธ์ 67 เปอร์เซ็นต์

การวิเคราะห์ช่วงฤดูเพาะปลูกพืช ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาช่วงเวลาที่เหมาะสมในการปลูกพืช โดยใช้ข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณน้ำฝนรายเดือนเฉลี่ย และค่าศักยภาพการคายระเหยน้ำของพืชรายเดือนเฉลี่ย (Evapotranspiration : ETo) ซึ่งคำนวณโดยใช้โปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0 มากำหนดจุดกราฟลงบนกระดาษ โดยพิจารณาจากระยะเวลาที่เส้นน้ำฝนอยู่เหนือเส้น 0.5 ETo เป็นหลัก เพื่อหาช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมในการปลูกพืชของตำบลสามารถสรุปได้ดังนี้

1) ช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมต่อการปลูกพืช โดยฝนเริ่มตกจนกระทั่งฝนใกล้หมดมีความชื้นพอเหมาะต่อการปลูกพืช ช่วงระยะเวลานี้เริ่มตั้งแต่ประมาณปลายเดือนเมษายนถึงต้นเดือนพฤศจิกายน

2) ช่วงระยะเวลามีน้ำฝนมากเกินไป เป็นช่วงฝนตกชุกมีความชื้นสูง ความชื้นในดินสูง และอาจมากเกินไปเกินความต้องการของพืช พืชที่ปลูกในที่ราบต่ำและดินมีการระบายน้ำเร็ว อาจประสบปัญหาน้ำท่วมเสียหายได้ เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากพายุโซนร้อนหรือพายุดีเปรสชัน ช่วงระยะเวลานี้เริ่มตั้งแต่ประมาณเดือนพฤษภาคมถึงต้นเดือนปลายเดือนตุลาคม

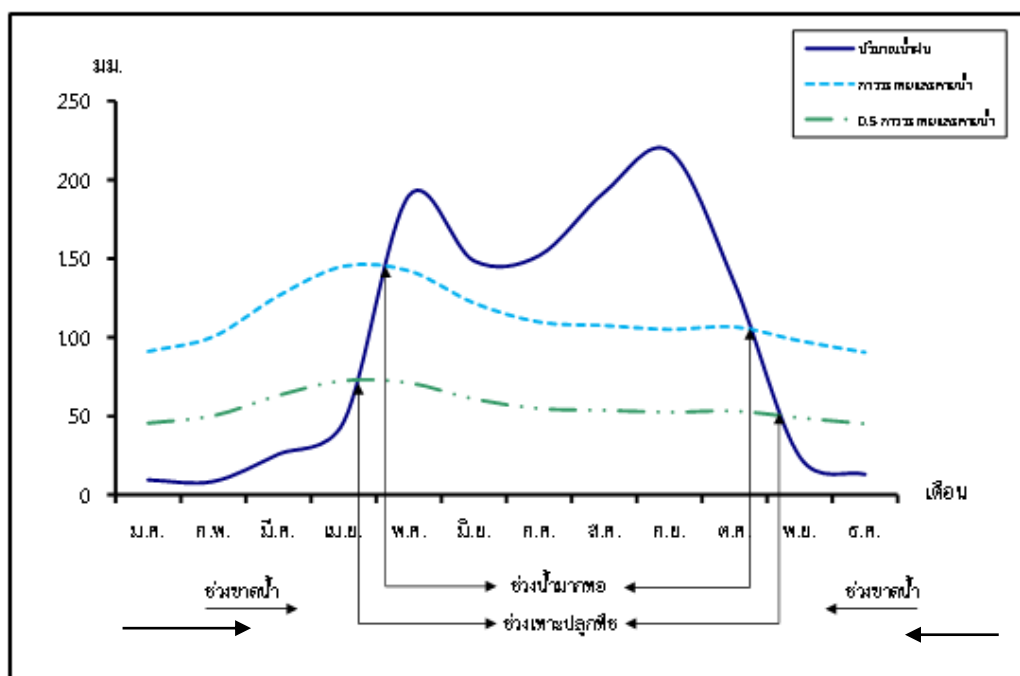
3) ช่วงเวลาที่ไม่สามารถปลูกพืชได้โดยอาศัยน้ำฝนหรือช่วงขาดน้ำ ดินมีความชื้นน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการน้ำของพืช เป็นช่วงฤดูแล้ง อยู่ประมาณต้นเดือนพฤศจิกายนถึงปลายเดือนเมษายนของปีถัดไป ซึ่งถ้าต้องการปลูกพืชช่วงนี้ต้องจัดหาแหล่งน้ำสำรอง เช่น แหล่งน้ำขนาดเล็กประเภทต่างๆ

ตารางที่ 2-2 สถิติภูมิอากาศ สถานีตรวจอากาศเกษตรศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย (พ.ศ. 2532-2561)

เดือน	อุณหภูมิ (°c)	ความชื้น สัมพัทธ์ (%)	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	ปริมาณแสง (ชั่วโมง/วัน)	ความเร็วลม (กม./วัน)	ปริมาณ ฝนใช้การ* (มม.)	การระเหย และการคายน้ำ อ้างอิง* (มม.) *
มกราคม	24.4	75.0	9.6	7.6	14.8	9.5	91.1
กุมภาพันธ์	26.3	74.0	8.6	8.1	19.8	8.5	100.5
มีนาคม	28.7	69.0	26.0	7.3	29.7	24.9	126.5
เมษายน	30.7	67.0	46.4	8.0	39.6	43.0	145.2
พฤษภาคม	30.0	75.0	190.0	7.0	34.6	132.2	142.3
มิถุนายน	29.3	79.0	148.5	5.4	49.5	113.2	121.8
กรกฎาคม	28.5	81.0	151.9	3.9	44.5	115.0	109.7
สิงหาคม	28.3	82.0	192.1	3.9	39.6	133.1	107.6
กันยายน	28.5	83.0	218.2	4.7	24.7	142.0	105.0
ตุลาคม	28.0	83.0	134.0	5.8	19.8	105.3	106.6
พฤศจิกายน	27.1	77.0	24.1	7.1	19.8	23.2	97.8
ธันวาคม	24.9	76.0	13.1	7.4	19.8	12.8	90.5
รวม	-	-	1,162.5	76.1	356.3	862.7	1,344.7
เฉลี่ย	27.9	76.8	-	-	-	-	-

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา, 2561

หมายเหตุ : * จากการคำนวณ

รูปที่ 2-1 กราฟสมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดสุโขทัย (พ.ศ. 2532 -2561)

2.8 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

จากข้อมูลสภาพการใช้ที่ดินปัจจุบัน ตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ปี 2561 กลุ่มวางแผนการใช้ที่ดินสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9 กรมพัฒนาที่ดิน เมื่อนำมาวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดินในตำบลนาขุนไกร พบการใช้ที่ดิน 9 ประเภท ประกอบด้วย พื้นที่ป่าไม้ พื้นที่นาข้าว พื้นที่ปลูกพืชไร่ พื้นที่ปลูกไม้ยืนต้น พื้นที่ปลูกไม้ผล พื้นที่เกษตรกรรมอื่นๆ พื้นที่อื่นๆ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง และพื้นที่แหล่งน้ำ โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 2-3 รูปที่ 2-2 และ 2-3

ตารางที่ 2-3 การใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ปี 2561

หน่วยแผนที่	การใช้ประโยชน์ที่ดิน	เนื้อที่ (ไร่)
พื้นที่ป่าไม้		23,158
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	2,322
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	20,483
F500	ป่าปลูกรอสภาพฟื้นฟู	77
F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	276
พื้นที่นาข้าว		41,994
A100	นาร้าง	171
A101	นาข้าว	41,823
พื้นที่ปลูกพืชไร่		37,250
A202	ข้าวโพด	2,886
A203	อ้อย	17,817
A204	มันสำปะหลัง	16,547
พื้นที่ปลูกไม้ยืนต้น		3,403
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	264
A301	ไม้ยืนต้นผสม	17
A302	ยางพารา	1,113
A303	ปาล์มน้ำมัน	56
A304	ยูคาลิปตัส	640
A305	สัก	1,313
พื้นที่ปลูกไม้ผล		590
A401	ไม้ผลผสม	130
A402	ส้ม	16
A405	มะพร้าว	1

ตารางที่ 2-3 การใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ปี 2561 (ต่อ)

หน่วยแผนที่	การใช้ประโยชน์ที่ดิน	เนื้อที่ (ไร่)
A407	มะม่วง	250
A411	กล้วย	37
A412	มะขาม	58
A413	ลำไย	64
A415	มะละกอ	25
A417	กระท้อน	3
A422	มะนาว	
พื้นที่เกษตรกรรมอื่นๆ		4,821
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	4,708
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	113
พื้นที่อื่นๆ		2,472
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	39
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	1,727
M300	เหมืองเก่า/บ่อขุด	530
M301	เหมืองแร่	150
M405	พื้นที่ถม	26
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง		5,329
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	3,796
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่างๆ	813
U405	ถนน	169
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	515
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	36
พื้นที่แหล่งน้ำ		2,939
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	1,916
W201	อ่างเก็บน้ำ	479
W202	บ่อน้ำในไร่นา	255
W203	คลองชลประทาน	289
ผลรวมทั้งหมด		121,956

รูปที่ 2-2 การใช้ประโยชน์ที่ดินปัจจุบัน ตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

บทที่ 3

ทรัพยากรธรรมชาติ

3.1 ทรัพยากรป่าไม้

เขตป่าไม้ มีเนื้อที่ประมาณ 23,158 ไร่ หรือร้อยละ 18.99 ของเนื้อที่ตำบล ตำบลนาขุนไกร มีพื้นที่ติดต่อกับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าถ้ำเจ้าราม สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 14 (ตาก) ซึ่งมีทั้งสภาพป่าผลัดใบสมบูรณ์ และป่าเสื่อมโทรมควรฟื้นฟูสภาพป่าเพื่อรักษาความสมดุลของสภาพแวดล้อมและการใช้ประโยชน์ร่วมกันของชุมชน พื้นที่ในเขตป่าเหล่านี้จำนวนมากได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์ในรูปแบบหรือวิธีที่ไม่เหมาะสม ไม่เป็นไปตามมาตรการหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์จากที่ดินหรือทรัพยากรป่าไม้

3.2 ทรัพยากรน้ำ

มีแหล่งน้ำตามธรรมชาติที่สำคัญ ได้แก่ ลำห้วยและลำคลอง 22 สาย แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น ได้แก่ ฝาย 5 แห่ง บ่อบาดาล 23 แห่ง บ่อน้ำตื้น 54 แห่ง ระบบประปาหมู่บ้านของตำบลนาขุนไกร มีครบทั้ง 12 หมู่บ้าน

3.3 ทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินในพื้นที่ตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ได้แก่

3.3.1 ชุดดินเชียงคาน พบบริเวณที่ดอนของพื้นที่ มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนลาด เกิดจากการผุพังของหินตะกอนเนื้อละเอียดและหินที่แปรสภาพรวมถึงที่เกิดจากวัสดุหินหรือหินที่เคลื่อนย้ายมาเป็นระยะทางไกลๆ โดยแรงโน้มถ่วงบริเวณเชิงเขา เป็นดินต้นถึงชั้นเศษหิน ดินมีการระบายน้ำดีน้ำซึมผ่านได้ปานกลาง อุ่มน้ำได้ปานกลาง และมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ 914 ไร่หรือร้อยละ 0.76 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย

- หน่วยแผนที่ดิน Ch-B มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีเนื้อที่ 359 ไร่หรือร้อยละ 0.30 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ch-C มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาด มีเนื้อที่ 555 ไร่หรือร้อยละ 0.46 ของพื้นที่ตำบล

3.3.2 ชุดดินหินซ้อน พบบริเวณที่ดอนของพื้นที่ มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบเกิดจากสลายตัวผุพังอยู่กับที่ของหินปูนเป็นดินต้นดินมีการระบายน้ำดีน้ำซึมผ่านได้ปานกลาง อุ่มน้ำได้ปานกลางและมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง มีเนื้อที่ 2,638 ไร่หรือร้อยละ 2.16 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย

- หน่วยแผนที่ดิน Hs-A มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ มีเนื้อที่ 2,638 ไร่หรือร้อยละ 2.16 ของพื้นที่ตำบล

3.3.3 ชุดดินแก่งคอย พบบริเวณที่ดอนของพื้นที่ มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนชันเกิดจากการผุพังสลายตัวอยู่กับที่ และ/หรือเคลื่อนย้ายมาเป็นระยะทางไกลๆ โดยแรงโน้มถ่วงของโลกของหินแอนดีไซต์ และหินอัคนีในกลุ่มเดียวกันบริเวณเนินเขาเป็นดินต้นถึงชั้นเศษหิน และพบชั้นหินพื้นที่ประมาณ 80 เซนติเมตร จากผิวดิน ดินมีการระบายน้ำดีน้ำซึมผ่านได้ปานกลาง อุ่มน้ำได้ปานกลางและมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง มีเนื้อที่ 77 ไร่หรือร้อยละ 0.06 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย

- หน่วยแผนที่ดิน Kak-D มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนชัน มีเนื้อที่ 77 ไร่หรือร้อยละ 0.06 ของพื้นที่ตำบล

3.3.4 ชุดดินกำแพงเพชร พบบริเวณเนินตะกอนน้ำพารูปพัด มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย เกิดจากตะกอนน้ำพา เป็นดินสีกรมกาด ดินมีการระบายน้ำดีปานกลางน้ำซึมผ่านได้ดีปานกลาง และอุ้มน้ำได้ดี มีความอุดมสมบูรณ์ดีปานกลาง มีเนื้อที่ 5,296 ไร่หรือร้อยละ 4.34 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย

- หน่วยแผนที่ดิน Kp-B มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีเนื้อที่ 5,296 ไร่ หรือร้อยละ 4.34 ของพื้นที่ตำบล

3.3.5 ชุดดินลี พบบริเวณที่ดอนของพื้นที่ มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนลาด เกิดจากการผุพังของหินตะกอนเนื้อละเอียดและหินที่แปรสภาพรวมถึงที่เกิดจากวัสดุหินหรือหินที่เคลื่อนย้ายมาเป็นระยะทางไกลๆ โดยแรงโน้มถ่วงบริเวณเชิงเขาและเนินเขา เป็นดินต้นถึงชั้นเศษหินหนาแน่น ดินมีการระบายน้ำดีน้ำซึมผ่านได้ดีปานกลาง อุ้มน้ำได้ปานกลาง และมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ 2,300 ไร่ หรือร้อยละ 1.88 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย

- หน่วยแผนที่ดิน Li-B มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีเนื้อที่ 1,754 ไร่หรือร้อยละ 1.44 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Li-C มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาด มีเนื้อที่ 481 ไร่ หรือร้อยละ 0.39 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Li-D มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนชัน มีเนื้อที่ 65 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของพื้นที่ตำบล

3.3.6 ชุดดินลาดหญ้า พบบริเวณที่ดอนของพื้นที่ มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย เกิดจากการผุพังสลายตัวอยู่กับที่ และ/หรือเคลื่อนย้ายมาเป็นระยะทางไกลๆ โดยแรงโน้มถ่วงของโลกของหินทรายและหินควอร์ตไซต์ โดยมีหินดินดานและหินฟิลไลต์แทรกอยู่ เป็นดินสีกรมกาดถึงชั้นเศษหิน ดินมีการระบายน้ำดีน้ำซึมผ่านได้ดี อุ้มน้ำต่ำ มีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง มีเนื้อที่ 6,262 ไร่หรือร้อยละ 5.14 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย

- หน่วยแผนที่ดิน Ly-B มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีเนื้อที่ 6,262 ไร่ หรือร้อยละ 5.14 ของพื้นที่ตำบล

3.3.7 ชุดดินมวกเหล็ก พบบริเวณที่ดอนของพื้นที่ มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดถึงลูกคลื่นลอนชัน เกิดจากการผุพังของหินตะกอนเนื้อละเอียดและหินที่แปรสภาพรวมถึงที่เกิดจากวัสดุหินหรือหินที่เคลื่อนย้ายมาเป็นระยะทางไกลๆ โดยแรงโน้มถ่วงบริเวณเนินเขา เป็นดินต้นถึงชั้นเศษหินหนาแน่น ดินมีการระบายน้ำดีน้ำซึมผ่านได้ดีปานกลาง อุ้มน้ำได้ปานกลาง และมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง มีเนื้อที่ 605 ไร่ หรือร้อยละ 0.50 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย

- หน่วยแผนที่ดิน Ml-C มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาด มีเนื้อที่ 204 ไร่ หรือร้อยละ 0.17 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ml-D มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนชัน มีเนื้อที่ 401 ไร่ หรือร้อยละ 0.33 ของพื้นที่ตำบล

3.3.8 ชุดดินแม่สาย พบบริเวณที่ราบลุ่มของพื้นที่ มีสภาพพื้นที่ราบเรียบ เกิดจากตะกอนน้ำพาริเวณตะพักลำน้ำ เป็นดินสีกรมกาด ดินมีการระบายน้ำค่อนข้างเลวน้ำซึมผ่านได้ดีปานกลาง และอุ้มน้ำได้ปานกลาง มีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง มีเนื้อที่ 249 ไร่ หรือร้อยละ 0.20 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย

- หน่วยแผนที่ดิน Ms-A มีสภาพพื้นที่ราบเรียบ มีเนื้อที่ 249 ไร่ หรือร้อยละ 0.20 ของพื้นที่ตำบล

3.3.9 ชุดดินสุโขทัย พบบริเวณที่ลุ่มต่ำของพื้นที่ มีสภาพพื้นที่ราบเรียบ เกิดจากตะกอนน้ำพา บริเวณตะพักลำน้ำ เป็นดินสีมาก ดินมีการระบายน้ำค่อนข้างเลว น้ำซึมผ่านได้ช้า และอุ้มน้ำได้ดี มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ 10 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย

- หน่วยแผนที่ดิน Skt-A มีสภาพพื้นที่ราบเรียบ มีเนื้อที่ 10 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของพื้นที่ตำบล

3.3.10 ดินคล้ายชุดดินสุโขทัยที่มีเบสต่ำ และมีการระบายน้ำเลว พบบริเวณที่ลุ่มต่ำของพื้นที่ มีสภาพพื้นที่ราบเรียบ เกิดจากตะกอนน้ำพาบริเวณตะพักลำน้ำ เป็นดินสีมาก ดินมีการระบายน้ำค่อนข้างเลว น้ำซึมผ่านได้ช้า และอุ้มน้ำได้ดี มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ 2,923 ไร่ หรือร้อยละ 2.40 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย

- หน่วยแผนที่ดิน Skt-lb,pd-A มีสภาพพื้นที่ราบเรียบ มีเนื้อที่ 2,923 ไร่ หรือร้อยละ 2.40 ของพื้นที่ตำบล

3.3.11 ชุดดินสันป่าตอง พบบริเวณที่ดอนของพื้นที่ มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย เกิดจากตะกอนน้ำพาบริเวณเนินตะกอนน้ำพารูปพัดหรือตะพักลำน้ำเป็นดินสีมาก ดินมีการระบายน้ำดีปานกลาง น้ำซึมผ่านได้ปานกลางถึงเร็ว และอุ้มน้ำได้ต่ำ มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ 5,923 ไร่ หรือร้อยละ 4.86 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย

- หน่วยแผนที่ดิน Sp-B มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีเนื้อที่ 5,923 ไร่ หรือร้อยละ 4.86 ของพื้นที่ตำบล

3.3.12 ดินคล้ายชุดดินสันป่าตองที่มีจุดประสีเทา และเป็นดินร่วนละเอียด พบบริเวณที่ดอนของพื้นที่ มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบเกิดจากตะกอนน้ำพาบริเวณเนินตะกอนน้ำพารูปพัดหรือตะพักลำน้ำเป็นดินสีมาก ดินมีการระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงดีปานกลาง น้ำซึมผ่านได้ปานกลาง และอุ้มน้ำได้ปานกลาง มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ 2,321 ไร่ หรือร้อยละ 1.90 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย

- หน่วยแผนที่ดิน Sp-gm,fl-A มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ มีเนื้อที่ 2,321 ไร่ หรือร้อยละ 1.90 ของพื้นที่ตำบล

3.3.13 ดินคล้ายชุดดินสันป่าตองที่มีจุดประสีเทา และเป็นดินร่วนปนกรวดมาก พบบริเวณที่ดอนของพื้นที่ มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบเกิดจากตะกอนน้ำพาบริเวณเนินตะกอนน้ำพารูปพัดหรือตะพักลำน้ำเป็นดินต้นถึงชั้นกรวด หรือลูกรังหนาแน่น ดินมีการระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงดีปานกลาง น้ำซึมผ่านได้ปานกลาง และอุ้มน้ำได้ต่ำ มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ 1,404 ไร่ หรือร้อยละ 1.15 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย

- หน่วยแผนที่ดิน Sp-gm,lsk-A มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ มีเนื้อที่ 1,404 ไร่ หรือร้อยละ 1.15 ของพื้นที่ตำบล

3.3.14 ดินคล้ายชุดดินสันป่าตองที่มีเบสสูง และเป็นดินร่วนปนกรวดมาก พบบริเวณที่ดอนของพื้นที่ มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยเกิดจากตะกอนน้ำพาบริเวณเนินตะกอนน้ำพารูปพัดหรือตะพักลำน้ำเป็นดินต้นถึงชั้นกรวด หรือลูกรังหนาแน่น ดินมีการระบายน้ำดีปานกลาง น้ำซึมผ่านได้ปานกลางถึงเร็ว และอุ้มน้ำได้ต่ำ มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ 84 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย

- หน่วยแผนที่ดิน Sp-hb,lsk-B มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีเนื้อที่ 84 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของพื้นที่ตำบล

3.3.15 ดินคล้ายชุดดินสันป่าตองที่มีเบสสูง พบบริเวณที่ดอนของพื้นที่ มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่น

ลอนลาดเล็กน้อยเกิดจากตะกอนน้ำพาบริเวณเนินตะกอนน้ำพารูปพัดหรือตะพักลำน้ำเป็นดินลิกมาก ดินมีการระบายน้ำดีปานกลางน้ำซึมผ่านได้ปานกลางถึงเร็ว และอุ้มน้ำได้ดี มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ 4,072 ไร่ หรือร้อยละ 3.34 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย

- หน่วยแผนที่ดิน Sp-hb-B มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีเนื้อที่ 4,072 ไร่ หรือร้อยละ 3.34 ของพื้นที่ตำบล

3.3.16 ดินคล้ายชุดดินสันป่าตองที่เป็นดินร่วนปนกรวดมาก พบบริเวณที่ตอนของพื้นที่ มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยเกิดจากตะกอนน้ำพาบริเวณเนินตะกอนน้ำพารูปพัดหรือตะพักลำน้ำเป็นดินลิกมาก ดินมีการระบายน้ำดีปานกลางน้ำซึมผ่านได้เร็ว และอุ้มน้ำได้ดี มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ 1,039 ไร่ หรือร้อยละ 0.85 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย

- หน่วยแผนที่ดิน Sp-lsk-B มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีเนื้อที่ 1,039 ไร่ หรือร้อยละ 0.85 ของพื้นที่ตำบล

3.3.17 ชุดดินศรีสำโรง พบบริเวณที่ราบลุ่มของพื้นที่ มีสภาพพื้นที่ราบเรียบ เกิดจากตะกอนน้ำพาบริเวณตะพักลำน้ำ เป็นดินลิกมาก ดินมีการระบายน้ำค่อนข้างเลวน้ำซึมผ่านได้ปานกลาง และอุ้มน้ำได้ดี มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ 34,591 ไร่ หรือร้อยละ 28.36 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย

- หน่วยแผนที่ดิน Ssr-A มีสภาพพื้นที่ราบเรียบ มีเนื้อที่ 34,591 ไร่ หรือร้อยละ 28.36 ของพื้นที่ตำบล

3.3.18 ชุดดินวังสะพุง พบบริเวณที่ตอนของพื้นที่ มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนลาด เกิดจากการผุพังของหินตะกอนเนื้อละเอียดและหินที่แปรสภาพเช่น หินดินดาน หินชนวน หินทรายแป้ง เป็นต้น รวมถึงที่เกิดจากวัสดุหินหรือหินที่เคลื่อนย้ายมาเป็นระยะทางไกลๆ โดยแรงโน้มถ่วงบริเวณเชิงเขา เป็นดินลิกปานกลางชั้นหินผุ ดินมีการระบายน้ำดีน้ำซึมผ่านได้ปานกลาง อุ้มน้ำได้ปานกลาง และมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง มีเนื้อที่ 9,085 ไร่ หรือร้อยละ 7.45 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย

- หน่วยแผนที่ดิน Ws-B มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีเนื้อที่ 7,255 ไร่ หรือร้อยละ 5.95 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ws-C มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีเนื้อที่ 1,830 ไร่ หรือร้อยละ 1.50 ของพื้นที่ตำบล

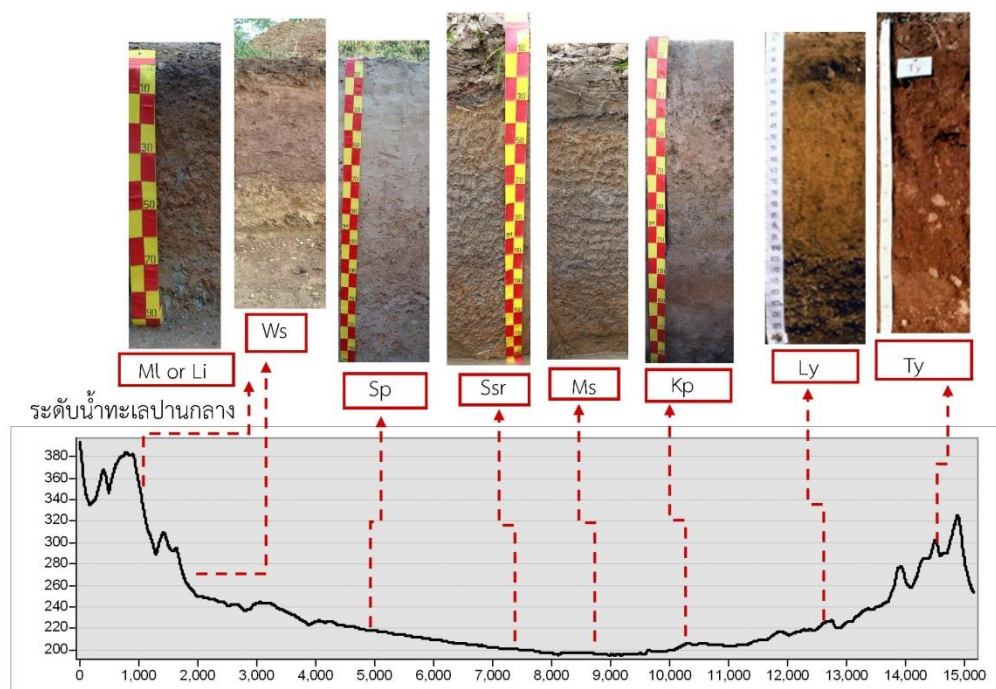
3.3.19 ชุดดินท่ายาง พบบริเวณที่ตอนของพื้นที่ มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยเกิดจากการผุพังสลายตัวอยู่กับที่ และ/หรือเคลื่อนย้ายมาเป็นระยะทางไกลๆ โดยแรงโน้มถ่วงของโลกของหินทรายและหินควอร์ตไซต์ โดยมีหินดินดานและหินฟิลไลต์แทรกอยู่ เป็นดินต้นถึงชั้นเศษหิน ดินมีการระบายน้ำดีน้ำซึมผ่านได้ดี มีความอุดมสมบูรณ์สูง มีเนื้อที่ 5,167 ไร่ หรือร้อยละ 4.24 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย

- หน่วยแผนที่ดิน Ty-C มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนชัน มีเนื้อที่ 4,751 ไร่ หรือร้อยละ 3.90 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ty-D มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนชัน มีเนื้อที่ 368 ไร่ หรือร้อยละ 0.30 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ty-D-RC มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนชัน มีเนื้อที่ 48 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของพื้นที่ตำบล

โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 3-1, 3-2 และ ภาพที่ 3-1 กับ 3-2

รูปที่ 3-1 ภูมิประเทศและชุดดิน ตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

ตารางที่ 3-1 หน่วยแผนที่ดิน ตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

หน่วยแผนที่ดิน	คำอธิบาย	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
Ch-B	ชุดดินเชียงคาน ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	359	0.30
Ch-C	ชุดดินเชียงคาน ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์	555	0.46
Hs-A	ชุดดินหินซ้อน ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	2,638	2.16
Kak-D	ชุดดินแก่งคอย ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์	77	0.66
Kp-B	ชุดดินกำแพงเพชร ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	5,296	4.34
Li-B	ชุดดินลี ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	1,754	1.44
Li-C	ชุดดินลี ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์	481	0.39
Li-D	ชุดดินลี ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์	65	0.05
Ly-B	ชุดดินลาดหญ้า ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	6,262	5.14
ML-C	ชุดดินมวกเหล็ก ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์	204	0.17
ML-D	ชุดดินมวกเหล็ก ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์	401	0.33
Ms-A	ชุดดินแม่สาย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	249	0.20
Skt-A	ชุดดินสุโขทัย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	10	0.01
Skt-lb,pd-A	ดินคล้ายชุดดินสุโขทัยที่มีเบสต่ำ และมีการระบายน้ำเลว ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	2,923	2.40
Sp-B	ชุดดินสันป่าตอง ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	5,923	4.86
Sp-gm,fl-A	ดินคล้ายชุดดินสันป่าตองที่พบจุดประสีเทา และเป็นดินร่วนละเอียด ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	2,321	1.90
Sp-gm,lsk-A	ดินคล้ายชุดดินสันป่าตองที่พบจุดประสีเทา และเป็นดินร่วนปนกรวดมาก ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	1,404	1.15
Sp-hb,lsk-B	ดินคล้ายชุดดินสันป่าตองที่มีเบสสูง และเป็นดินร่วนปนกรวดมาก ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	84	0.07

ตารางที่ 3-1 หน่วยแผนที่ดิน ตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย (ต่อ)

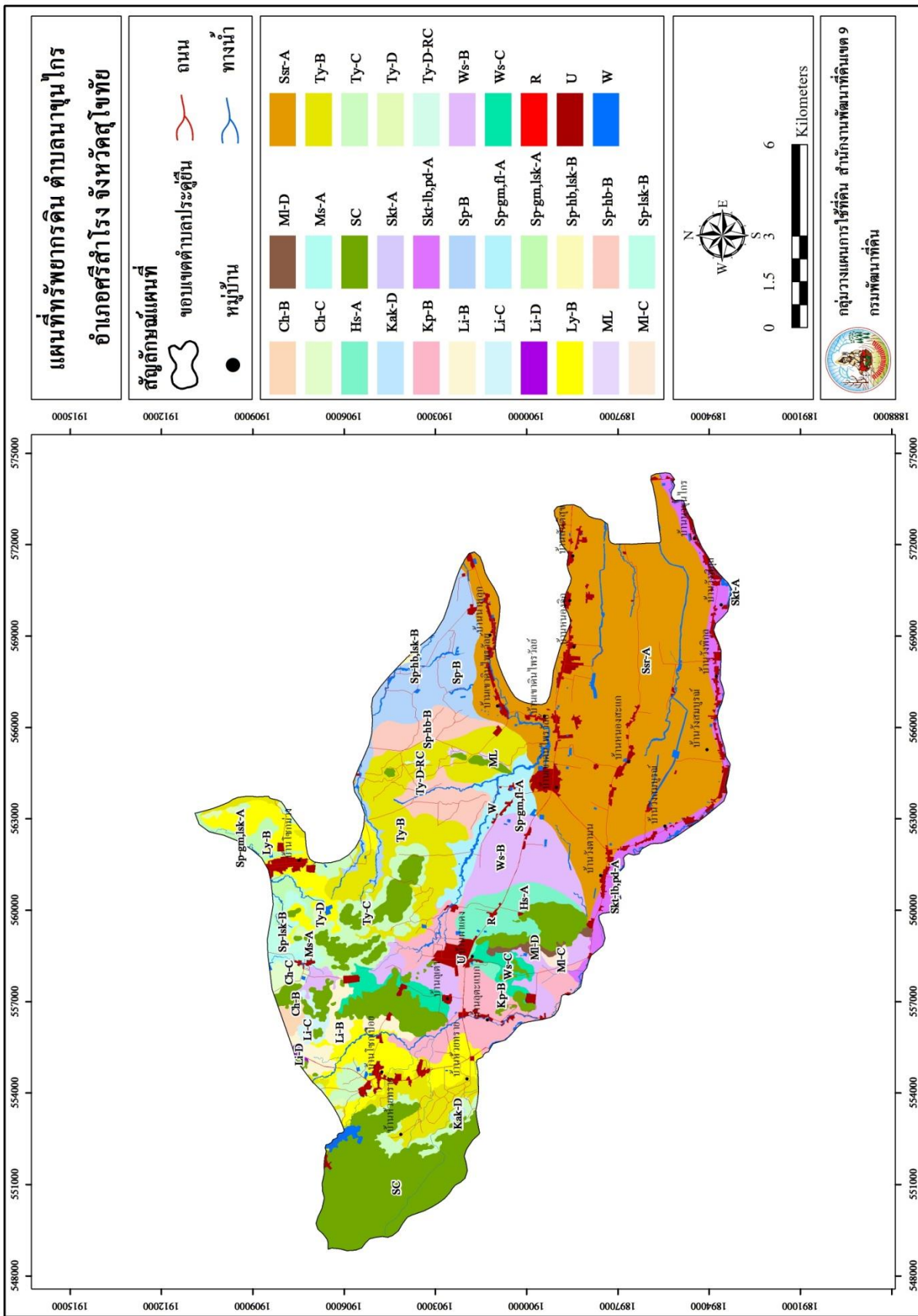
หน่วยแผนที่ดิน	คำอธิบาย	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
Sp-hb-B	ดินคล้ายชุดดินสันป่าตองที่มีเบสสูง ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	4,072	3.34
Sp-lsk-B	ดินคล้ายชุดดินสันป่าตองที่เป็นดินร่วนปนกรวดมาก ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	1,039	0.85
Ssr-A	ชุดดินศรีสำโรง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	34,591	28.36
Ty-B	ชุดดินท่ายาง ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	11,829	9.70
Ty-C	ชุดดินท่ายาง ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์	4,751	3.90
Ty-D	ชุดดินท่ายาง ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์	368	0.30
Ty-D-RC	หน่วยเชิงซ้อนชุดดินท่ายาง และที่ดินหินโผล่ ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์	48	0.04
Ws-B	ชุดดินวังสะพุง ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	7,255	5.95
Ws-C	ชุดดินวังสะพุง ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์	1,830	1.50
ML	ที่ดินดัดแปลง	140	0.11
R	ถนน	169	0.14
SC	พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน	16,759	13.74
U	พื้นที่ชุมชน	5,159	4.23
W	พื้นที่น้ำ	2,940	2.41
รวมเนื้อที่ทั้งหมด		121,956	100.00

ตารางที่ 3-2 สมบัติดิน ตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

หน่วยแผนที่ดิน	ความลาดชัน	การระบายน้ำ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน (CEC)	ความอิ่มตัวด้วยเบส (BS)	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (P ₂ O ₅)	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (K ₂ O)	ความอุดมสมบูรณ์	เนื้อที่	
										ไร่	ร้อยละ
Ch-B	2-5	ดี	ต่ำ	ต่ำ	25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	359	0.30
Ch-C	5-12	ดี	ต่ำ	ต่ำ	25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	555	0.46
Hs-A	0-2	ดี	ปานกลาง	ปานกลาง	25-50	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	2,638	2.16
Kak-D	12-20	ดี	ปานกลาง	ปานกลาง	25-50	ปานกลาง	สูง	สูง	ปานกลาง	77	0.66
Kp-B	2-5	ดี	ต่ำ	ปานกลาง	>150	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	5,296	4.34
Li-B	2-5	ดี	ปานกลาง	ปานกลาง	25-50	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	1,754	1.44
Li-C	5-12	ดี	ปานกลาง	ปานกลาง	25-50	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	481	0.39
Li-D	12-20	ดี	ปานกลาง	ปานกลาง	25-50	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	65	0.05
Ly-B	2-5	ดี	ปานกลาง	ต่ำ	25-50	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	6,262	5.14
ML-C	0-2	ดี	ปานกลาง	ปานกลาง	>150	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	204	0.17
ML-D	12-20	ดี	ปานกลาง	ปานกลาง	>150	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	401	0.33
Ms-A	0-2	ค่อนข้างเลว	ปานกลาง	ปานกลาง	0-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	249	0.20
Skt-A	0-2	ค่อนข้างเลว	ต่ำ	ปานกลาง	>150	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	10	0.01
Skt-lb,pd-A	0-2	เลว	ต่ำ	ต่ำ	>150	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	2,923	2.40
Sp-B	2-5	ดีปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	>150	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	5,923	4.86
Sp-gm,fl-A	0-2	ดีปานกลางถึงค่อนข้างเลว	ต่ำ	ต่ำ	>150	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	2,321	1.90
Sp-gm,lsk-A	0-2	ดีปานกลางถึงค่อนข้างเลว	ต่ำ	ต่ำ	25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	1,404	1.15
Sp-hb,lsk-B	2-5	ดีปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง	25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	84	0.07
Sp-hb-B	2-5	ดีปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง	>150	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	84	0.07

ตารางที่ 3-2 สมบัติดิน ตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย (ต่อ)

หน่วยแผนที่ดิน	ความลาดชัน	การระบายน้ำ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน (CEC)	ความอิ่มตัวด้วยเบส (BS)	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (P ₂ O ₅)	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (K ₂ O)	ความอุดมสมบูรณ์	เนื้อที่	
										ไร่	ร้อยละ
Sp-hb-B	2-5	ดีปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง	>150	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	4,072	3.34
Sp-lsk-B	2-5	ดีปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	1,039	0.85
Ssr-A	0-2	ดี	ต่ำ	ต่ำ	>150	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	34,591	28.36
Ty-B	2-5	ดี	ต่ำ	ต่ำ	25-50	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	11,829	9.70
Ty-C	5-12	ดี	ต่ำ	ต่ำ	25-50	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	4,751	3.90
Ty-D	12-20	ดี	ต่ำ	ต่ำ	25-50	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	368	0.30
Ty-D-RC	12-20	ดี	ต่ำ	ต่ำ	25-50	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	48	0.04
Ws-B	2-5	ดี	ปานกลาง	ต่ำ	50-100	ปานกลาง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	7,255	5.95
Ws-C	5-12	ดี	ปานกลาง	ต่ำ	50-100	ปานกลาง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	1,830	1.50
ML	-	-	-	-	-	-	-	-	-	140	0.11
R	-	-	-	-	-	-	-	-	-	169	0.14
SC	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16,759	13.74
U	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,159	4.23
W	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,940	2.41
รวมเนื้อที่ทั้งหมด										121,956	100.00

รูปที่ 3-2 ทรัพยากรดิน ตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

บทที่ 4

กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

4.1 หลักการ

กระบวนการมีส่วนร่วมเป็นความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยหลัก 3 ประการ คือ

- (1) พื้นที่ (Area)
- (2) หน้าที่ขององค์กร (Function)
- (3) ความร่วมมือ (Participation)

การจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงมีสาระสำคัญที่จำเป็นในการจัดทำโครงการ เช่น สภาพปัญหาของชุมชนหรือเกษตรกร ความต้องการของชุมชน โครงการที่จะแก้ไขปัญหาที่เป็นไปตามความต้องการของประชาชน พื้นที่ที่จะดำเนินโครงการ

ทั้งนี้ผู้ที่จำเป็นต้องเข้าร่วมกระบวนการคือ เกษตรกรในพื้นที่ตำบล ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ใหญ่บ้าน และกำนัน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ในกรณีของแผนการใช้ที่ดินตำบลนั้น การจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนจะมีสาระสำคัญของชุมชนในภาพรวม และเกษตรกรแต่ละราย เช่น

- (1) ปัญหาทรัพยากรดิน
- (2) ปัญหาการประกอบอาชีพ
- (3) ความต้องการของชุมชนหรือเกษตรกรแต่ละราย
- (4) แผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่ในปัจจุบัน

จากสาระสำคัญใน 4 ประการ ดังกล่าว แผนการใช้ที่ดินตำบลจะต้องจัดทำขึ้นโดยมี “กิจกรรมตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน หรือเกษตรกรแต่ละราย รวมทั้งตอบสนองต่อแผนงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ตรงตามอำนาจหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน และโดยความร่วมมือของส่วนราชการต่างๆ

4.2 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal: PRA)

PRA เกิดจากแนวคิดที่ว่า การศึกษาชุมชนเป็นสิ่งที่ชุมชนควรกระทำเพราะยังมีเรื่องราว อีกหลายอย่างที่อยู่ในชุมชนเดียวกันไม่รู้ ไม่ได้นึกคิด หรือมองข้าม หรือยังมีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง เช่น ไม่ได้ตระหนักถึงปัญหาที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้ ปัญหาบางอย่างที่เผชิญอยู่ หรือบางครั้งอาจสัมผัสรับรู้ปัญหาแต่ไม่รู้ว่าสาเหตุมาจากอะไร ทำให้ไม่สามารถหาช่องทางป้องกันหรือแก้ปัญหา นั้นๆ ได้

ขั้นตอนการทำ PRA

1. กระตุ้นให้คนในชุมชนที่มีคุณสมบัติเหมาะสมมาประชุมเพื่อแก้ปัญหา
2. ช่วยกันกำหนดเนื้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้นๆ และวิธีการที่จะใช้ในการวิจัย อาทิ การเก็บตัวอย่าง ภาพถ่าย การใช้สื่อพื้นบ้าน การแสดง การอบรม เป็นต้น และมอบหมายหน้าที่ให้ผู้เกี่ยวข้องไปดำเนินการ
3. ดำเนินการรวบรวมข้อมูล
4. วิเคราะห์ผลและนำเสนอข้อมูลต่อคนในชุมชน โดยทีมผู้ร่วมศึกษาซึ่งอาจใช้การนำเสนออย่างง่ายแต่มีประสิทธิภาพ เช่น ใช้แผนภูมิ การชี้แจงต่อที่ประชุม การใช้เสียงตามสาย

5. เมื่อได้รับข้อคิดเห็นจากชาวบ้านที่เหลือแล้ว มารวบรวมและข้อเสนอแนะ สำหรับการแก้ไขปัญหา

การวิเคราะห์ข้อมูลจากกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน PRA

ข้อมูลที่เกิดขึ้นรวบรวมได้ในการศึกษาชุมชน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท โดยแต่ละประเภทมีแนวทางหลักๆ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลเชิงเนื้อหา ได้แก่ ข้อความ คำบรรยาย คำอธิบายลักษณะของสิ่งต่างๆ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ประกอบด้วย

1.1 การจัดจำแนกและจัดระบบข้อมูล เช่น การจำแนกหมวดหมู่เดียวกันไว้ด้วยกัน การจำแนกตามความมาก น้อย การจำแนกตามความสำคัญ เป็นต้น

1.2 การวิเคราะห์ แยกได้เป็น

- คำถาม เช่น ปัจจัยที่คิดว่าจะมีความสำคัญมากที่สุดต่อการใช้จ่ายเงิน คืออะไร
- ประเด็น เช่น เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา ฯลฯ
- ลำดับความสำคัญ เช่น สำคัญมาก ปานกลาง น้อย ไม่สำคัญ ฯลฯ
- กาลเวลา เช่น อดีตปัจจุบัน หรือตามปีพุทธศักราช
- กลุ่มบุคคล เช่น เยาวชน กลุ่มสตรีแม่บ้าน ฯลฯ
- สถานที่ เช่น ในเมือง-นอกเมือง ฯลฯ
- ปัญหา เช่น ปัญหาเสพติดปัญหาแรงงาน ปัญหาที่ดินทำกิน ฯลฯ
- วิธีแก้ไข เช่น การแก้ไขโดยว่ากล่าว การแก้ไขโดยพัฒนา ฯลฯ
- ตำแหน่งผู้ให้ข้อมูล เช่น ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน ฯลฯ
- วิธีรวบรวมข้อมูล เช่น ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

2. ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ตัวเลข ทั้งตัวเลขที่บอกจำนวน ตัวเลขบอกลำดับที่ และตัวเลขที่บอกการเปรียบเทียบ การวิเคราะห์จะใช้สถิติเข้ามาช่วยทั้งสถิติในการบรรยาย เช่น ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ฯลฯ และสถิติในการอ้างอิงเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง หาความสัมพันธ์ หรือการทำนาย

จากกระบวนการประชุมการมีส่วนร่วมของชุมชนที่ตำบลนาขุนไกรเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2562 มีผู้นำชุมชน 12 คน และชาวบ้านเข้าร่วมประชุมจำนวน 250 คน วิเคราะห์ผลโดยใช้การทำ การเกษตรเป็นหลัก และตามมาด้วยความต้องการด้านต่างๆของเกษตรกร โดยสามารถวิเคราะห์ ปัญหาออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านทรัพยากรทางการเกษตร และด้านเศรษฐกิจสังคมนอกเหนือจาก ปัญหาที่กล่าวถึงนี้ เกษตรกรในตำบลประดู่ยืนไม่มีปัญหา หรือความสำคัญของปัญหาน้อยมากในเรื่อง อื่นๆ เช่น เรื่องโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค หนี้สิน หรือการศึกษา

ด้านทรัพยากรทางการเกษตร

1. ทรัพยากรดินเป็นปัญหาหลักของพื้นที่ตำบลนาขุนไกร

ปัญหา	สาเหตุ	ความต้องการ	แนวทางแก้ปัญหา
- ดินปนทรายและทราย แป้ง	วัตถุต้นกำเนิดดิน	-	ปรับปรุงบำรุงดินด้วย ปุ๋ยอินทรีย์
- ดินดาน	การไถพรวนด้วย เครื่องจักรขนาดใหญ่	-	ใช้ไถระเบิดดินดาน
- ดินปนหิน และลูกรัง	วัตถุต้นกำเนิดดิน		ปรับปรุงบำรุงดินด้วย ปุ๋ยอินทรีย์
- ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ	วัตถุต้นกำเนิดดิน และ การใช้พื้นที่ทำ การเกษตรต่อเนื่องโดย ไม่มีการปรับปรุงบำรุง ดินเพิ่มเติม	เทคโนโลยีการ ปรับปรุงบำรุงดินที่ ถูกต้อง	ปรับปรุงบำรุงดินด้วย ปุ๋ยอินทรีย์

2. ทรัพยากรน้ำเป็นปัญหาหลักของพื้นที่

ปัญหา	สาเหตุ	ความต้องการ	แนวทางแก้ปัญหา
- แหล่งน้ำธรรมชาติ ขาดน้ำในฤดูแล้ง	เกิดจากฝนทิ้งช่วง และ มีปริมาณน้ำฝนน้อย	-	ประสานงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แก้ไขปัญหา
- ไม่มีแหล่งน้ำขนาด ใหญ่ไว้กักเก็บน้ำ	ไม่มีพื้นที่สาธารณะ เพียงพอสำหรับก่อสร้าง	-	ประสานงานท้องถิ่น หาพื้นที่ที่เหมาะสม สำหรับก่อสร้างแหล่ง น้ำ
- ปริมาณน้ำไม่เพียงพอ ต่อความต้องการของ เกษตรกร	- เกิดจากฝนทิ้งช่วง และมีปริมาณน้ำฝนน้อย - ไม่มีแหล่งน้ำขนาด ใหญ่ไว้กักเก็บน้ำ	-	ปรับเปลี่ยนประเภท พืชที่ปลูกให้เหมาะสม กับปริมาณน้ำ

3. ทรัพยากรพืช

ปัญหา	สาเหตุ	ความต้องการ	แนวทางแก้ปัญหา
ข้าว			
- ราคาผลผลิตต่ำ	-	- ให้อรัฐประกันราคาผลผลิต	ใช้เทคโนโลยีเพื่อลดต้นทุนการผลิต
- ผลผลิตไม่สมบูรณ์ มีปริมาณน้อย	- เกิดภัยแล้ง	-	จัดหาแหล่งน้ำสำรองสำหรับปลูกข้าว
- ผลผลิตไม่สมบูรณ์ มีปริมาณน้อย	- เกิดโรคและแมลงศัตรูข้าว	- เทคโนโลยีการป้องกันกำจัดศัตรูพืช	- ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกษตรกร
- ผลผลิตไม่สมบูรณ์ มีปริมาณน้อย	- ดินขาดความอุดมสมบูรณ์	-	ปรับปรุงบำรุงดินให้เหมาะสม
- เงินทุนสำหรับการจัดการ	- แหล่งเงินทุนที่มี พบว่าดอกเบี้ยสูง	- แหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ	- ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยแก้ไขปัญหา
อ้อยโรงงาน			
- ต้นทุนการผลิตสูง	-	แนะนำเทคโนโลยีลดต้นทุนการผลิต	ใช้เทคโนโลยีเพื่อลดต้นทุนการผลิต
- ราคาผลผลิตต่ำ	-	ให้อรัฐประกันราคาผลผลิต	ใช้เทคโนโลยีเพื่อลดต้นทุนการผลิต
- ได้ผลผลิตน้อย	- เกิดภัยแล้ง	-	จัดหาแหล่งน้ำสำรองสำหรับปลูกอ้อย
- เก็บเกี่ยวผลผลิตไม่ทัน	- ขาดเครื่องจักร และแรงงานในการเก็บเกี่ยว	การสนับสนุนเครื่องจักรจากโรงงาน	ประสานงานโรงงานเรื่องการจัดการเก็บเกี่ยวผลผลิตให้เหมาะสม
- เงินทุนสำหรับการจัดการ	- แหล่งเงินทุนที่มี พบว่าดอกเบี้ยสูง	- แหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ	- ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยแก้ไขปัญหา
มันสำปะหลัง			
- ต้นทุนการผลิตสูง	-	แนะนำเทคโนโลยีลดต้นทุนการผลิต	ใช้เทคโนโลยีเพื่อลดต้นทุนการผลิต
- ราคาผลผลิตต่ำ	-	ให้อรัฐประกันราคาผลผลิต	ใช้เทคโนโลยีเพื่อลดต้นทุนการผลิต
- ได้ผลผลิตน้อย	- เกิดภัยแล้ง	-	จัดหาแหล่งน้ำสำรองสำหรับปลูกอ้อย
- ได้ผลผลิตน้อย	- เกิดโรคและแมลงศัตรูมันสำปะหลัง	- เทคโนโลยีการป้องกันกำจัดศัตรูพืช	- ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกษตรกร

ปัญหา	สาเหตุ	ความต้องการ	แนวทางแก้ปัญหา
มันสำปะหลัง (ต่อ)			
-เงินทุนสำหรับการจัดการ	- แหล่งเงินทุนที่มี พบว่า ดอกเบี้ยสูง	- แหล่งเงินทุน ดอกเบี้ยต่ำ	- ประสานงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ช่วยแก้ไขปัญหา
ด้านปศุสัตว์			
- ต้นทุนการผลิตสูง	- พันธุ์สัตว์ อาหาร และ ยารักษาโรคมียาราคาสูง	ควบคุมราคาพันธุ์สัตว์ อาหาร และยารักษาโรค	ใช้เทคโนโลยีเพื่อลด ต้นทุนการผลิต
- ราคาสัตว์เลี้ยงต่ำ	-	ให้รัฐประกันราคา ผลผลิต	ใช้เทคโนโลยีเพื่อลด ต้นทุนการผลิต
- ได้ผลผลิตน้อย	- เกิดโรคระบาดในสัตว์	- เทคโนโลยีการ ป้องกันกำจัด	- ประชาสัมพันธ์ให้ ความรู้เกษตรกร
-เงินทุนสำหรับการจัดการฟาร์ม	- แหล่งเงินทุนที่มี พบว่า ดอกเบี้ยสูง	- แหล่งเงินทุน ดอกเบี้ยต่ำ	- ประสานงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ช่วยแก้ไขปัญหา

ด้านเศรษฐกิจและสังคม

ปัญหา	สาเหตุ	ความต้องการ	แนวทางแก้ปัญหา
กลุ่มไม้กวาดดอกหญ้า			
- วัตถุดิบสำหรับผลิตไม้กวาดมีราคาสูง	-ในพื้นที่ไม่มีพืชสำหรับผลิตไม้กวาด ต้องซื้อจากนายทุน	-การควบคุมราคา	-
- ราคาไม้กวาดต่ำ	-ถูกพ่อค้ากดราคา	-การประกันราคา	-
-เงินทุนสำหรับการจัดการ	- แหล่งเงินทุนที่มี พบว่า ดอกเบี้ยสูง	- แหล่งเงินทุน ดอกเบี้ยต่ำ	- ประสานงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ช่วยแก้ไขปัญหา
การถือครองที่ดิน			
-เกษตรกรบางส่วนยังไม่มีเอกสารสิทธิ์ที่ดิน	- ที่ดินที่ทำการเกษตร เกษตรอยู่เป็นเพียง ใบ ภบท. 5 และ สทก.	-หน่วยงานรัฐออก เอกสารสิทธิ์ให้เป็น สปก.	-ประสานงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
การประกอบอาชีพเสริม			
-รายได้ภาคการเกษตร ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ	- ไม่มีอาชีพเสริมจากการทำการเกษตร	-ภาครัฐเข้ามาส่งเสริมอาชีพต่าง ๆ	-ประสานงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 5

การประเมินคุณภาพที่ดิน

5.1 ทรัพยากรดิน

จากการสำรวจทรัพยากรดินตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย โดยกลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9 กรมพัฒนาที่ดิน พบว่ามีหน่วยแผนที่ดินจำนวน 28 หน่วย โดยมีการประเมินคุณภาพที่ดิน ดังแสดงไว้ในตารางที่ 5-1

5.2 ประเภทการใช้ที่ดิน

ประกอบด้วยพืชเศรษฐกิจหลัก หรือพืชอัตลักษณ์ (Signature crops) ที่ปลูกอยู่ในปัจจุบันของตำบลนาขุนไกรได้แก่ ข้าวมันสำปะหลัง อ้อยถั่วเขียวถั่วลิสง พืชที่มีขนาดค้ำด้านคุณภาพและราคาตลาด (Promising crop) ได้แก่ กล้วยน้ำว้า เป็นต้น พืชทางเลือกที่ปลูกเป็นรายได้เสริมหลังฤดูการทำนา ได้แก่ ถั่วเขียวถั่วลิสงพืชผัก เป็นต้น

5.3 ผลการประเมินคุณภาพที่ดิน

จากการใช้คู่มือการประเมินคุณภาพที่ดิน สำหรับการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลและระดับจังหวัด (ต้นสนีย์ และคำรณ 2562) ประเมินคุณภาพที่ดิน ได้จำแนกชั้นความเหมาะสมทางกายภาพและข้อจำกัดของประเภทการใช้ที่ดิน ดังนี้

ข้าวนาปี

ชั้นที่มีความเหมาะสมสูง (Highly suitable : S1)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดน้อยสำหรับการเจริญเติบโตของข้าวนาปี และมีศักยภาพการให้ผลผลิต 80–100 เปอร์เซ็นต์ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์ข้าวที่ปลูกจากการสำรวจไม่พบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าวในพื้นที่ตำบลนาขุนไกร

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (Moderately suitable : S2)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดปานกลางสำหรับการเจริญเติบโตของข้าวนาปี และมีศักยภาพการให้ผลผลิต 40–80 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์ข้าวที่ปลูก จากการสำรวจพบหน่วยคุณภาพที่ดิน ดังกล่าว 2 หน่วย ได้แก่

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2m: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับข้าวนาปี พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับปานกลาง แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบชลประทานหรือแหล่งน้ำในไร่นา

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2ms: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับข้าวนาปี พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับปานกลาง และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบชลประทานหรือแหล่งน้ำในไร่นา และใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (Marginally suitable : S3)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดสูงสำหรับการเจริญเติบโตของข้าวนาปี และมีศักยภาพการให้ผลผลิต 20–40 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์ข้าวที่ปลูก จากการสำรวจพบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าว 1 หน่วย ได้แก่

หน่วยคุณภาพที่ดิน S3m : มีความเหมาะสมน้อยสำหรับข้าวนาปี พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับรุนแรง แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบชลประทานหรือสร้างแหล่งน้ำขนาดใหญ่ในไร่นาหรือปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ ที่ใช้น้ำน้อยกว่า เช่น พืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นโตเร็ว หรือ ขุดบ่อน้ำขนาดเล็กเพื่อทำเกษตรผสมผสาน เป็นต้น

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (Not suitable : N)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดสูงมากสำหรับการเจริญเติบโตของข้าวนาปี และมีศักยภาพการให้ผลผลิตน้อยกว่า 20 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์ข้าวที่ปลูก จากการสำรวจพบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าว 4 หน่วย ได้แก่

หน่วยคุณภาพที่ดิน Nm : ไม่มีความเหมาะสมสำหรับข้าวนาปี พบข้อจำกัดเป็นดินดอนไม่ขัง น้ำมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับรุนแรงมาก แก้ไขข้อจำกัดโดยปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ ที่ใช้น้ำน้อยกว่า เช่น พืชไร่ ไม้ผล และไม้ยืนต้นโตเร็ว เป็นต้น

หน่วยคุณภาพที่ดิน Ntm : ไม่มีความเหมาะสมสำหรับข้าวนาปี พบข้อจำกัดเป็นดินดอนพื้นที่ที่มีความลาดชัน ไม่ขังน้ำมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับรุนแรงมาก แก้ไขข้อจำกัดโดยปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ ที่ใช้น้ำน้อยกว่า เช่น พืชไร่ ไม้ผล และไม้ยืนต้นโตเร็ว เป็นต้น

หน่วยคุณภาพที่ดิน Ntrm : ไม่มีความเหมาะสมสำหรับข้าวนาปี พบข้อจำกัดเป็นดินดอนพื้นที่ที่มีความลาดชัน เป็นดินตื้นถึงชั้นเศษหินหรือหินพื้นไม่ขังน้ำมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับรุนแรงมาก แก้ไขข้อจำกัดโดยปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ ที่ใช้น้ำน้อยกว่าและมีระบบรากที่แข็งแรง เช่น ไม้ยืนต้นโตเร็ว เป็นต้นโดยขุดหลุมปลูกให้กว้างและลึก รองกันหลุมด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก

หน่วยคุณภาพที่ดิน Nmr : ไม่มีความเหมาะสมสำหรับข้าวนาปี พบข้อจำกัดเป็นดินดอน เป็นดินตื้นถึงชั้นเศษหินหรือหินพื้นไม่ขังน้ำมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับรุนแรงมาก แก้ไขข้อจำกัดโดยปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ ที่ใช้น้ำน้อยกว่า และมีระบบรากที่แข็งแรง เช่น ไม้ยืนต้นโตเร็ว เป็นต้นโดยขุดหลุมปลูกให้กว้างและลึก รองกันหลุมด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก

อ้อยโรงงาน

ชั้นที่มีความเหมาะสมสูง (Highly suitable : S1)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดน้อยสำหรับการเจริญเติบโตของอ้อยโรงงาน และมีศักยภาพการให้ผลผลิต 80–100 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์อ้อยโรงงานที่ปลูก จากการสำรวจไม่พบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าวในพื้นที่ตำบลนาขุนไกร

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (Moderately suitable : S2)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดปานกลางสำหรับการเจริญเติบโตของอ้อยโรงงาน และมีศักยภาพการให้ผลผลิต 40–80 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์อ้อยโรงงานที่ปลูก จากการสำรวจพบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าว 6 หน่วย ได้แก่

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2m: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับอ้อยโรงงาน พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับปานกลาง แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบชลประทานหรือแหล่งน้ำในไร่นา

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2n: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับอ้อยโรงงาน พบข้อจำกัดเป็นดินเนื้อหยาบมีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารต่ำ แก้ไขข้อจำกัดโดยการปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ และใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2ns: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับอ้อยโรงงาน พบข้อจำกัดเป็นดินเนื้อหยาบมีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารต่ำและดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ แก้ไขข้อจำกัดโดยการปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ และใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2mrs: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับอ้อยโรงงาน พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับปานกลาง เป็นดินตื้นถึงชั้นกรวดลูกรังและดินมีความอุดม

สมบูรณ์ต่ำ แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบชลประทานหรือแหล่งน้ำในไร่นา ปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ และใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2o: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับอ้อยโรงงาน พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการแข่งขันน้ำระดับปานกลาง แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบระบายน้ำในไร่นาหรือยกร่องปลูก

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2ons: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับอ้อยโรงงาน พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการแข่งขันน้ำระดับปานกลาง เนื้อดินหยาบมีความสามารถในการดูดซับธาตุอาหารต่ำ และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบระบายน้ำในไร่นาหรือยกร่องปลูก ปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ และใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (Marginally suitable : S3)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดสูงสำหรับการเจริญเติบโตของอ้อยโรงงาน และมีศักยภาพการให้ผลผลิต 20–40 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์อ้อยโรงงานที่ปลูก จากการสำรวจพบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าว 2 หน่วย ได้แก่

หน่วยคุณภาพที่ดิน S3r: มีความเหมาะสมน้อยสำหรับอ้อยโรงงาน พบข้อจำกัดเป็นดินตื้นถึงชั้นชั้นกรวดลูกรัง แก้ไขข้อจำกัดโดยปรับเปลี่ยนปลูกพืชชนิดอื่นที่มีระบบรากแข็งแรง เช่น ไม้ยืนต้นโตเร็ว เป็นต้นโดยขุดหลุมปลูกให้กว้างและลึก รองก้นหลุมด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก

หน่วยคุณภาพที่ดิน S3o: มีความเหมาะสมน้อยสำหรับอ้อยโรงงาน พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการแข่งขันน้ำระดับรุนแรง แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบระบายน้ำในไร่นาหรือยกร่องปลูกสูง หรือปรับเปลี่ยนเป็นปลูกข้าวนาปี

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (Not suitable : N)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดสูงมากสำหรับการเจริญเติบโตของอ้อยโรงงาน และมีศักยภาพการให้ผลผลิตน้อยกว่า 20 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์อ้อยโรงงานที่ปลูก จากการสำรวจพบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าว 3 หน่วย ได้แก่

หน่วยคุณภาพที่ดิน Nt: ไม่มีความเหมาะสมสำหรับอ้อย พบข้อจำกัดเป็นพื้นที่ที่มีความลาดชัน แก้ไขข้อจำกัดโดยปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ เช่น พืชไร่ ไม้ผลและไม้ยืนต้นโตเร็ว เป็นต้น

หน่วยคุณภาพที่ดิน Nr: ไม่มีความเหมาะสมสำหรับอ้อย พบข้อจำกัดเป็นดินตื้นถึงชั้นเศษหินหรือหินพื้น แก้ไขข้อจำกัดโดยปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ เช่น ไม้ยืนต้นโตเร็ว เป็นต้นโดยขุดหลุมปลูกให้กว้างและลึก รองก้นหลุมด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก

หน่วยคุณภาพที่ดิน Ntr: ไม่มีความเหมาะสมสำหรับอ้อย พบข้อจำกัดเป็นพื้นที่ที่มีความลาดชัน และดินตื้นถึงชั้นเศษหินหรือหินพื้น แก้ไขข้อจำกัดโดยปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ ที่มีระบบรากแข็งแรง เช่น ไม้ยืนต้นโตเร็ว เป็นต้นโดยขุดหลุมปลูกให้กว้างและลึก รองก้นหลุมด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก

ข้าวโพดในฤดูฝน

ชั้นที่มีความเหมาะสมสูง (Highly suitable : S1)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดน้อยสำหรับการเจริญเติบโตของข้าวโพดในฤดูฝน และมีศักยภาพการให้ผลผลิต 80–100 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์ข้าวโพดในฤดูฝนที่ปลูก จากการสำรวจไม่พบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าวในพื้นที่ตำบลนาขุนไกร

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (Moderately suitable : S2)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดปานกลางสำหรับการเจริญเติบโตของข้าวโพดในฤดูฝน และมีศักยภาพการให้ผลผลิต 40–80 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถการให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์ข้าวโพดในฤดูฝนที่ปลูก จากการสำรวจพบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าว 4 หน่วย ได้แก่

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2m: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับข้าวโพดในฤดูฝน พบข้อจำกัดดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำระดับปานกลาง แก้ไขข้อจำกัดโดยใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2n: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับข้าวโพดในฤดูฝน พบข้อจำกัดเป็นเนื้อดินหยาบมีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารต่ำระดับปานกลาง ปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ และใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2ns: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับข้าวโพดในฤดูฝน พบข้อจำกัดเนื้อดินหยาบมีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารต่ำระดับปานกลาง และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ แก้ไขข้อจำกัดโดยปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ และใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2ons: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับข้าวโพดในฤดูฝน พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการแข่งขันน้ำระดับปานกลาง เนื้อดินหยาบมีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารต่ำระดับปานกลาง และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบระบายน้ำในไร่นาหรือร่องปลูกสูง ปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ และใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (Marginally suitable : S3)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดสูงสำหรับการเจริญเติบโตของข้าวโพดในฤดูฝน และมีศักยภาพการให้ผลผลิต 20–40 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถการให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์ข้าวโพดในฤดูฝนที่ปลูก จากการสำรวจพบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าว 2 หน่วย ได้แก่

หน่วยคุณภาพที่ดิน S3r: มีความเหมาะสมน้อยสำหรับข้าวโพดในฤดูฝน พบข้อจำกัดเป็นดินต้นถึงชั้นเศษหินหรือหินพื้น แก้ไขข้อจำกัดโดยการปรับเปลี่ยนชนิดพืชปลูกที่มีระบบรากแข็งแรง เช่น ไม้ยืนต้นโตเร็วโดยขุดหลุมปลูกให้กว้างและลึก รอกันหลุมด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก

หน่วยคุณภาพที่ดิน S3o : มีความเหมาะสมน้อยสำหรับข้าวโพดในฤดูฝน พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการแข่งขันน้ำระดับรุนแรง แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบระบายน้ำในไร่นาหรือร่องปลูกสูง หรือปรับเปลี่ยนเป็นปลูกข้าวนาปี

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (Not suitable : N)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดสูงมากสำหรับการเจริญเติบโตของข้าวโพดในฤดูฝน และมีศักยภาพการให้ผลผลิตน้อยกว่า 20 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถการให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์ข้าวโพดในฤดูฝนที่ปลูก จากการสำรวจพบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าว 4 หน่วย ได้แก่

หน่วยคุณภาพที่ดิน No : ไม่มีความเหมาะสมสำหรับข้าวโพดในฤดูฝน พบข้อจำกัดเป็นดินนา มีความเสี่ยงต่อการแข่งขันของน้ำระดับรุนแรงมาก แก้ไขข้อจำกัดโดยปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ ที่ทนการแข่งขันของน้ำมากกว่า เช่น ข้าว อ้อย และเกษตรผสมผสาน เป็นต้น

หน่วยคุณภาพที่ดิน Nt: ไม่มีความเหมาะสมสำหรับอ้อย พบข้อจำกัดเป็นพื้นที่ที่มีความลาดชัน แก้ไขข้อจำกัดโดยปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ เช่น ไม้ผล และไม้ยืนต้นโตเร็ว เป็นต้น

หน่วยคุณภาพที่ดิน Nr : ไม่มีความเหมาะสมสำหรับอ้อย พบข้อจำกัดเป็นดินตื้นถึงชั้นเศษหินหรือหินพื้น แก้ไขข้อจำกัดโดยปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ ที่มีระบบรากแข็งแรง เช่น ไม้ยืนต้นโตเร็ว เป็นต้นโดยขุดหลุมปลูกให้กว้างและลึก รองกันหลุมด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก

หน่วยคุณภาพที่ดิน Ntr : ไม่มีความเหมาะสมสำหรับอ้อย พบข้อจำกัดเป็นพื้นที่ที่มีความลาดชัน และดินตื้นถึงชั้นเศษหินหรือชั้นหินพื้น แก้ไขข้อจำกัดโดยปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ ที่มีระบบรากแข็งแรง เช่น ไม้ยืนต้นโตเร็ว เป็นต้นโดยขุดหลุมปลูกให้กว้างและลึก รองกันหลุมด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก

ข้าวโพดนอกฤดูฝน

ชั้นที่มีความเหมาะสมสูง (Highly suitable : S1)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดน้อยสำหรับการเจริญเติบโตของข้าวโพดนอกฤดูฝน และมีศักยภาพการให้ผลผลิต 80-100 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์ข้าวโพดนอกฤดูฝนที่ปลูก จากการสำรวจไม่พบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าวในพื้นที่ตำบลนาขุนไกร

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (Moderately suitable : S2)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดปานกลางสำหรับการเจริญเติบโตของข้าวโพดนอกฤดูฝน และมีศักยภาพการให้ผลผลิต 40-80 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์ข้าวโพดนอกฤดูฝนที่ปลูก จากการสำรวจพบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าว 2 หน่วย ได้แก่

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2mrs: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับข้าวโพดนอกฤดูฝน พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับปานกลาง ดินเป็นดินตื้นถึงชั้นเศษหิน และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบชลประทานหรือแหล่งน้ำในไร่นา และใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2ms: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับข้าวโพดนอกฤดูฝน พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับปานกลาง และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบชลประทานหรือแหล่งน้ำในไร่นา และใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (Marginally suitable : S3)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดสูงสำหรับการเจริญเติบโตของข้าวโพดนอกฤดูฝน และมีศักยภาพการให้ผลผลิต 20-40 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์ข้าวโพดนอกฤดูฝนที่ปลูก จากการสำรวจพบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าว 1 หน่วย ได้แก่

หน่วยคุณภาพที่ดิน S3m : มีความเหมาะสมน้อยสำหรับข้าวโพดนอกฤดูฝน พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับรุนแรงแก้ไขข้อจำกัดโดยขุดแหล่งน้ำในไร่นา หรือปรับเปลี่ยนเป็นปลูกพืชที่ทนแล้งมากกว่า

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (Not suitable : N)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดสูงมากสำหรับการเจริญเติบโตของข้าวโพดนอกฤดูฝน และมีศักยภาพการให้ผลผลิตน้อยกว่า 20 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์ข้าวโพดนอกฤดูฝนที่ปลูก จากการสำรวจพบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าว 2 หน่วย ได้แก่

หน่วยคุณภาพที่ดิน Nm : ไม่มีความเหมาะสมสำหรับข้าวโพดนอกฤดูฝน พบข้อจำกัดเป็นดินดอนที่มีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับรุนแรงมาก แก้ไขข้อจำกัดโดยปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ ที่ทนแล้งมากกว่า

หน่วยคุณภาพที่ดิน Ntm : ไม่มีความเหมาะสมสำหรับข้าวโพดนอกฤดูฝน พบข้อจำกัดเป็นพื้นที่ลาดชัน ที่มีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับรุนแรงมาก แก้ไขข้อจำกัดโดยปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ ที่ทนแล้งมากกว่า

พืชผักในฤดูฝน

ชั้นที่มีความเหมาะสมสูง (Highly suitable : S1)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดน้อยสำหรับการเจริญเติบโตของพืชผักในฤดูฝน และมีศักยภาพการให้ผลผลิต 80-100 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์พืชผักในฤดูฝนที่ปลูก จากการสำรวจไม่พบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าวในพื้นที่ตำบลนาขุนไกร

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (Moderately suitable : S2)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดปานกลางสำหรับการเจริญเติบโตของพืชผักในฤดูฝน และมีศักยภาพการให้ผลผลิต 40-80 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์พืชผักในฤดูฝนที่ปลูก จากการสำรวจพบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าว 6 หน่วย ได้แก่

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2m: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับพืชผักในฤดูฝน พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับปานกลาง และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบชลประทานหรือแหล่งน้ำในไร่นา และใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2ms: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับพืชผักในฤดูฝน พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับปานกลาง และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบชลประทานหรือแหล่งน้ำในไร่นา และใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2mn: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับผักในฤดูฝน พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับปานกลาง และเนื้อดินหยาบมีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารต่ำ แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบชลประทานหรือแหล่งน้ำในไร่นา ปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ และใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2mns: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับผักในฤดูฝน พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับปานกลาง เนื้อดินหยาบมีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารต่ำ และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบชลประทานหรือแหล่งน้ำในไร่นา ปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ และใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2rms: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับข้าวโพดในฤดูฝน พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับปานกลาง เป็นดินต้นถึงขั้นขั้นกรวดลูกรังและดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบชลประทานหรือแหล่งน้ำในไร่นา ปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ และใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2ons : มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับผักในฤดูฝน พบข้อจำกัดเป็นดินที่มีความเสี่ยงต่อการแข็งของน้ำระดับปานกลาง เนื้อดินหยาบมีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารต่ำ และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบระบายน้ำ ยกร่องปลูกสูง ร่วมกับปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ และใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน หรือ ปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ ที่ทนการแข็งของน้ำมากกว่า เช่น ข้าว และเกษตรผสมผสาน เป็นต้น

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (Marginally suitable : S3)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดสูงสำหรับการเจริญเติบโตของพืชผักในฤดูฝน และมีศักยภาพการให้ผลผลิต 20–40 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์พืชผักในฤดูฝนที่ปลูก จากการสำรวจพบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าว 1 หน่วย ได้แก่

หน่วยคุณภาพที่ดิน S3o : มีความเหมาะสมน้อยสำหรับพืชผักในฤดูฝน พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการแข่งขันน้ำระดับรุนแรง แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบระบายน้ำในไร่นาหรือยกร่องปลูกสูงหรือปรับเปลี่ยนเป็นปลูกข้าวนาปี

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (Not suitable : N)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดสูงมากสำหรับการเจริญเติบโตของพืชผักในฤดูฝน และมีศักยภาพการให้ผลผลิตน้อยกว่า 20 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์พืชผักในฤดูฝนที่ปลูก จากการสำรวจพบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าว 3 หน่วย ได้แก่

หน่วยคุณภาพที่ดิน Nt : ไม่มีความเหมาะสมสำหรับพืชผักในฤดูฝน พบข้อจำกัดเป็นพื้นที่ลาดชัน แก้ไขข้อจำกัดโดยปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ เช่น พืชไร่ ไม้ผล หรือ ไม้ยืนต้นโตเร็ว

หน่วยคุณภาพที่ดิน Ntr : ไม่มีความเหมาะสมสำหรับพืชผักในฤดูฝน พบข้อจำกัดเป็นพื้นที่ลาดชันและเป็นดินตื้นถึงชั้นเศษหินหรือหินพื้น แก้ไขข้อจำกัดโดยปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ ที่มีระบบรากแข็งแรง เช่น ไม้ผล หรือ ไม้ยืนต้นโตเร็วโดยขุดหลุมปลูกให้กว้างและลึก รองก้นหลุมด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก

หน่วยคุณภาพที่ดิน No : ไม่มีความเหมาะสมสำหรับพืชผักในฤดูฝน พบข้อจำกัดเป็นดินที่มีความเสี่ยงต่อการแข่งขันของน้ำระดับรุนแรงมาก แก้ไขข้อจำกัดโดยปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ ที่ทนการแข่งขันของน้ำมากกว่า เช่น ข้าว อ้อยโรงงาน และเกษตรผสมผสาน เป็นต้น

พืชผักนอกฤดูฝน

ชั้นที่มีความเหมาะสมสูง (Highly suitable : S1)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดน้อยสำหรับการเจริญเติบโตของพืชผักนอกฤดูฝน และมีศักยภาพการให้ผลผลิต 80–100 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์พืชผักนอกฤดูฝนที่ปลูก จากการสำรวจไม่พบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าวในพื้นที่ตำบลนาขุนไกร

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (Moderately suitable : S2)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดปานกลางสำหรับการเจริญเติบโตของพืชผักนอกฤดูฝน และมีศักยภาพการให้ผลผลิต 40–80 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์พืชผักนอกฤดูฝนที่ปลูก จากการสำรวจพบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าว 1 หน่วย ได้แก่

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2ms: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับพืชผักนอกฤดูฝน พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับปานกลาง และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบชลประทานหรือแหล่งน้ำในไร่นา และใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (Marginally suitable : S3)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดสูงสำหรับการเจริญเติบโตของพืชผักนอกฤดูฝน และมีศักยภาพการให้ผลผลิต 20–40 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์พืชผักนอกฤดูฝนที่ปลูก จากการสำรวจพบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าว 1 หน่วย ได้แก่

หน่วยคุณภาพที่ดิน S3m : มีความเหมาะสมน้อยสำหรับพืชผักนอกฤดูฝน พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับรุนแรง แก้ไขข้อจำกัดโดยขุดแหล่งน้ำในไร่นา หรือปรับเปลี่ยนเป็นปลูกพืชที่ทนแล้งมากกว่า

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (Not suitable : N)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดสูงมากสำหรับการเจริญเติบโตของพืชผักนอกฤดูฝน และมีศักยภาพการให้ผลผลิตน้อยกว่า 20 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์พืชผักนอกฤดูฝนที่ปลูก จากการสำรวจพบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าว 2 หน่วย ได้แก่

หน่วยคุณภาพที่ดิน Nm : ไม่มีความเหมาะสมสำหรับพืชผักนอกฤดูฝน พบข้อจำกัดเป็นดินดอนที่มีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับรุนแรงมาก แก้ไขข้อจำกัดโดยปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ ที่ทนแล้งมากกว่า

หน่วยคุณภาพที่ดิน Ntm : ไม่มีความเหมาะสมสำหรับพืชผักนอกฤดูฝน พบข้อจำกัดเป็นพื้นที่ที่มีความลาดชัน และมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับรุนแรงมาก แก้ไขข้อจำกัดโดยปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ ที่ทนแล้งมากกว่า

มันสำปะหลัง

ชั้นที่มีความเหมาะสมสูง (Highly suitable : S1)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดน้อยสำหรับการเจริญเติบโตของมันสำปะหลัง และมีศักยภาพการให้ผลผลิต 80–100 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์มันสำปะหลังที่ปลูก จากการสำรวจไม่พบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าวในพื้นที่ตำบลนาขุนไกร

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (Moderately suitable : S2)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดปานกลางสำหรับการเจริญเติบโตของมันสำปะหลัง และมีศักยภาพการให้ผลผลิต 40–80 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์มันสำปะหลังที่ปลูก จากการสำรวจพบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าว 4 หน่วย ได้แก่

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2m: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับมันสำปะหลัง พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับปานกลาง แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบชลประทานหรือแหล่งน้ำในไร่นา

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2mn: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับมันสำปะหลัง พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับปานกลาง และเนื้อดินหยาบมีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารต่ำ แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบชลประทานหรือแหล่งน้ำในไร่นา ปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ และใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2mns: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับมันสำปะหลัง พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับปานกลาง เนื้อดินหยาบมีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารต่ำ และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบชลประทานหรือแหล่งน้ำในไร่นา ปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ และใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2mo: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับมันสำปะหลัง พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการแข่งขันน้ำในฤดูฝนระดับปานกลาง และเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำในช่วงแล้ง แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบระบายน้ำในไร่นาหรือยกร่องปลูกจัดทำระบบชลประทานหรือแหล่งน้ำในไร่นา ปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ และใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (Marginally suitable : S3)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดสูงสำหรับการเจริญเติบโตของมันสำปะหลัง และมีศักยภาพการให้ผลผลิต 20–40 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์มันสำปะหลังที่ปลูก จากการสำรวจพบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าว 3 หน่วย ได้แก่

หน่วยคุณภาพที่ดิน S3r: มีความเหมาะสมน้อยสำหรับมันสำปะหลัง พบข้อจำกัดเป็นดินตื้นถึงชั้นกรวดลูกรังหนาแน่น แก้ไขข้อจำกัดโดยปรับเปลี่ยนชนิดพืชปลูก เป็นพืชที่มีระบบรากแข็งแรง เช่น ไม้ยืนต้นโตเร็วโดยชุดหลุมปลูกให้กว้างและลึก รองกันหลุมด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก

หน่วยคุณภาพที่ดิน S3ro : มีความเหมาะสมน้อยสำหรับมันสำปะหลัง พบข้อจำกัดเป็นดินตื้นถึงชั้นกรวดลูกรังหนาแน่นและมีความเสี่ยงต่อการแข่งขันน้ำระดับรุนแรง แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบระบายน้ำในไร่นาหรือยกร่องปลูกสูง และปรับเปลี่ยนเป็นปลูกข้าวนาปี และอ้อยโรงงาน เป็นต้น พร้อมทั้งปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ

หน่วยคุณภาพที่ดิน S3o : มีความเหมาะสมน้อยสำหรับมันสำปะหลัง พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการแข่งขันน้ำระดับรุนแรง แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบระบายน้ำในไร่นาหรือยกร่องปลูกสูง หรือปรับเปลี่ยนเป็นปลูกข้าวนาปี และอ้อยโรงงาน เป็นต้น

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (Not suitable : N)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดสูงมากสำหรับการเจริญเติบโตของมันสำปะหลัง และมีศักยภาพการให้ผลผลิตน้อยกว่า 20 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์มันสำปะหลังที่ปลูก จากการสำรวจพบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าว 4 หน่วย ได้แก่

หน่วยคุณภาพที่ดิน No : ไม่มีความเหมาะสมสำหรับมันสำปะหลัง พบข้อจำกัดเป็นดินที่มีความเสี่ยงต่อการแข่งขันของน้ำระดับรุนแรงมาก แก้ไขข้อจำกัดโดยปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ ที่ทนการแข่งขันของน้ำมากกว่า เช่น ข้าว อ้อยโรงงาน และเกษตรผสมผสาน เป็นต้น

หน่วยคุณภาพที่ดิน Nt : ไม่มีความเหมาะสมสำหรับมันสำปะหลัง พบข้อจำกัดเป็นพื้นที่มีความลาดชันสูง แก้ไขข้อจำกัดโดยปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ เช่น ปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว

หน่วยคุณภาพที่ดิน Nr : ไม่มีความเหมาะสมสำหรับมันสำปะหลัง พบข้อจำกัดเป็นดินตื้นมาถึงชั้นเศษหินหนาแน่นมากหรือหินพื้น แก้ไขข้อจำกัดโดยปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ ที่มีระบบรากแข็งแรง เช่น ไม้ยืนต้นโตเร็วเป็นต้นโดยชุดหลุมปลูกให้กว้างและลึก รองกันหลุมด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก

หน่วยคุณภาพที่ดิน Nrt : ไม่มีความเหมาะสมสำหรับมันสำปะหลัง พบข้อจำกัดเป็นพื้นที่ลาดชันและเป็นดินตื้นถึงชั้นเศษหินหนาแน่นมากหรือหินพื้น แก้ไขข้อจำกัดโดยปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ ที่มีระบบรากแข็งแรง เช่น ไม้ยืนต้นโตเร็วโดยชุดหลุมปลูกให้กว้างและลึก รองกันหลุมด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก

มะนาว

ชั้นที่มีความเหมาะสมสูง (Highly suitable : S1)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดน้อยสำหรับการเจริญเติบโตของมะนาว และมีศักยภาพการให้ผลผลิต 80 – 100 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์มะนาวที่ปลูก จากการสำรวจไม่พบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าวในพื้นที่ตำบลนาขุนไกร

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (Moderately suitable : S2)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดปานกลางสำหรับการเจริญเติบโตของมะนาว และมีศักยภาพการให้ผลผลิต 40–80 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์มะนาวที่ปลูก จากการสำรวจพบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าว 3 หน่วย ได้แก่

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2m: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับมะนาว พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับปานกลาง และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบชลประทานหรือแหล่งน้ำในไร่นา และใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2mn: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับมะนาว พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับปานกลาง และเนื้อดินหยาบมีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดยึดธาตุอาหารต่ำ แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบชลประทานหรือแหล่งน้ำในไร่นา ปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ และใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2mns: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับมะนาว พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับปานกลาง เนื้อดินหยาบมีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดยึดธาตุอาหารต่ำ และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบชลประทานหรือแหล่งน้ำในไร่นา ปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ และใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (Marginally suitable : S3)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดสูงสำหรับการเจริญเติบโตของมะนาว และมีศักยภาพการให้ผลผลิต 20–40 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์มะนาวที่ปลูก จากการสำรวจพบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าว 2 หน่วย ได้แก่

หน่วยคุณภาพที่ดิน S3r : มีความเหมาะสมน้อยสำหรับมะนาว พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงเป็นดินตื้นถึงชั้นเศษหินหนาแน่นแก้ไขข้อจำกัดโดยการขุดหลุมปลูกให้กว้างและลึก รองก้นหลุมด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก หรือปรับเปลี่ยนชนิดพืชปลูก พร้อมทั้งปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุเช่น ขี้วัวโพดเลี้ยงสัตว์ หรือไม้ยืนต้นโตเร็วโดยขุดหลุมปลูกให้กว้างและลึก รองก้นหลุมด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก เป็นต้น

หน่วยคุณภาพที่ดิน S3tr : มีความเหมาะสมน้อยสำหรับมะนาว พบข้อจำกัดมีสภาพพื้นที่ลาดชันและเป็นดินตื้นถึงชั้นเศษหินหนาแน่นแก้ไขข้อจำกัดโดยขุดหลุมปลูกให้กว้างและลึก รองก้นหลุมด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอกพร้อมทั้งจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ หรือปรับเปลี่ยนชนิดพืชปลูก พร้อมทั้งปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุเช่น ขี้วัวโพดเลี้ยงสัตว์ หรือไม้ยืนต้นโตเร็วโดยขุดหลุมปลูกให้กว้างและลึก รองก้นหลุมด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก เป็นต้น

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (Not suitable : N)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดสูงมากสำหรับการเจริญเติบโตของมะนาว และมีศักยภาพการให้ผลผลิตน้อยกว่า 20 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์มะนาวที่ปลูก จากการสำรวจพบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าว 4 หน่วย ได้แก่

หน่วยคุณภาพที่ดิน No : ไม่มีความเหมาะสมสำหรับมะนาว พบข้อจำกัดเป็นดินนาที่มีความเสี่ยงต่อการแข็งของน้ำระดับรุนแรงมาก แก้ไขข้อจำกัดโดยปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ ที่ทนการแข็งของน้ำมากกว่า เช่น ข้าว อ้อยโรงงาน และเกษตรผสมผสาน เป็นต้น

หน่วยคุณภาพที่ดิน Nt : ไม่มีความเหมาะสมสำหรับมะนาว พบข้อจำกัดเป็นพื้นที่ลาดชันแก้ไขข้อจำกัดโดยปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ เช่น ปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว

หน่วยคุณภาพที่ดิน Nr : ไม่มีความเหมาะสมสำหรับมะนาว พบข้อจำกัดเป็นดินต้นถึงชั้นเศษหินหนาแน่นมากหรือชั้นหินพื้น แก๊ซข้อจำกัดโดยการปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ เช่น ปลูกไม้ยืนต้นโตเร็วโดยขุดหลุมปลูกให้กว้างและลึก รอกันหลุมด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก

หน่วยคุณภาพที่ดิน Nrt : ไม่มีความเหมาะสมสำหรับมะนาว พบข้อจำกัดเป็นพื้นที่ลาดชันและเป็นดินต้นถึงชั้นเศษหินหนาแน่นหรือชั้นหินพื้น แก๊ซข้อจำกัดโดยการปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ เช่น ปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว โดยขุดหลุมปลูกให้กว้างและลึก รอกันหลุมด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก

มะม่วง

ชั้นที่มีความเหมาะสมสูง (Highly suitable : S1)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดน้อยสำหรับการเจริญเติบโตของมะม่วง และมีศักยภาพการให้ผลผลิต 80–100 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์มะม่วงที่ปลูก จากการสำรวจไม่พบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าวในพื้นที่ตำบลนาขุนไกร

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (Moderately suitable : S2)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดปานกลางสำหรับการเจริญเติบโตของมะม่วง และมีศักยภาพการให้ผลผลิต 40–80 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์มะม่วงที่ปลูก จากการสำรวจพบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าว 3 หน่วย ได้แก่

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2m: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับมะม่วง พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับปานกลาง แก๊ซข้อจำกัดโดยจัดทำระบบชลประทานหรือแหล่งน้ำในไร่นา และใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2mn: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับมะม่วง พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับปานกลาง และเนื้อดินหยาบมีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดยึดธาตุอาหารต่ำ แก๊ซข้อจำกัดโดยจัดทำระบบชลประทานหรือแหล่งน้ำในไร่นา ปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ และใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2mns: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับมะม่วง พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับปานกลาง เนื้อดินหยาบมีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดยึดธาตุอาหารต่ำ และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ แก๊ซข้อจำกัดโดยจัดทำระบบชลประทานหรือแหล่งน้ำในไร่นา ปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ และใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (Marginally suitable : S3)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดสูงสำหรับการเจริญเติบโตของมะม่วง และมีศักยภาพการให้ผลผลิต 20–40 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์มะม่วงที่ปลูก จากการสำรวจพบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าว 2 หน่วย ได้แก่

หน่วยคุณภาพที่ดิน S3r : มีความเหมาะสมน้อยสำหรับมะม่วง พบข้อจำกัดเป็นดินต้นถึงชั้นเศษหินระดับรุนแรง แก๊ซข้อจำกัดโดยปรับปรุงเฉพาะหลุมปลูก หรือปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ เช่น ปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว เป็นต้น

หน่วยคุณภาพที่ดิน S3tr : มีความเหมาะสมน้อยสำหรับมะม่วง พบข้อจำกัดเป็นพื้นที่ลาดชันและดินต้นถึงชั้นเศษหินระดับรุนแรง แก๊ซข้อจำกัดโดยปรับปรุงเฉพาะหลุมปลูก หรือปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ เช่น ปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว เป็นต้น

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (Not suitable : N)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดสูงมากสำหรับการเจริญเติบโตของมะม่วง และมีศักยภาพการให้ผลผลิตน้อยกว่า 20 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์มะม่วงที่ปลูก จากการสำรวจพบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าว 4 หน่วย ได้แก่

หน่วยคุณภาพที่ดิน No : ไม่มีความเหมาะสมสำหรับมะม่วง พบข้อจำกัดเป็นดินที่มีความเสี่ยงต่อการแข็งตัวของน้ำระดับรุนแรงมาก แก้ไขข้อจำกัดโดยปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ ที่ทนการแข็งตัวของน้ำมากกว่า เช่น ข้าว อ้อยโรงงาน และเกษตรผสมผสาน เป็นต้น

หน่วยคุณภาพที่ดิน Nt : ไม่มีความเหมาะสมสำหรับมะม่วง พบข้อจำกัดเป็นพื้นที่ลาดชันระดับรุนแรงมาก แก้ไขข้อจำกัดโดยปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ เช่น ปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว

หน่วยคุณภาพที่ดิน Nr : ไม่มีความเหมาะสมสำหรับมะม่วง พบข้อจำกัดเป็นดินตื้นถึงชั้นเศษหินหนาแน่นมากหรือชั้นหินพื้น แก้ไขข้อจำกัดโดยการปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ เช่น ไม้ยืนต้นโตเร็ว หรือป่าไม้เศรษฐกิจ เป็นต้น โดยขุดหลุมปลูกให้กว้างและลึก รองก้นหลุมด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก

หน่วยคุณภาพที่ดิน Nrt : ไม่มีความเหมาะสมสำหรับมะม่วง พบข้อจำกัดเป็นพื้นที่ลาดชันและเป็นดินตื้นถึงชั้นเศษหินหนาแน่นมากหรือชั้นหินพื้น แก้ไขข้อจำกัดโดยการปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ เช่น ไม้ยืนต้นโตเร็ว หรือป่าไม้เศรษฐกิจ เป็นต้น โดยขุดหลุมปลูกให้กว้างและลึก รองก้นหลุมด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก

ไม้ยืนต้นโตเร็ว

ชั้นที่มีความเหมาะสมสูง (Highly suitable : S1)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดน้อยสำหรับการเจริญเติบโตของไม้ยืนต้นโตเร็ว และมีศักยภาพการให้ผลผลิต 80-100 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์ไม้ยืนต้นโตเร็วที่ปลูก จากการสำรวจไม่พบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าวในพื้นที่ตำบลนาขุนไกร

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (Moderately suitable : S2)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดปานกลางสำหรับการเจริญเติบโตของไม้ยืนต้นโตเร็ว และมีศักยภาพการให้ผลผลิต 40-80 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์ไม้ยืนต้นโตเร็วที่ปลูก จากการสำรวจพบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าว 7 หน่วย ได้แก่

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2m: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับไม้ยืนต้นโตเร็ว พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับปานกลาง แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบชลประทานหรือแหล่งน้ำในไร่นา และใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2ms: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับไม้ยืนต้นโตเร็ว พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับปานกลาง และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบชลประทานหรือแหล่งน้ำในไร่นา และใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2mn: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับไม้ยืนต้นโตเร็ว พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับปานกลาง และเนื้อดินหยาบมีความสามารถในการดูดซับน้ำต่ำ แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบชลประทานหรือแหล่งน้ำในไร่นา ปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ และใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2mns: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับไม้ยืนต้นโตเร็ว พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับปานกลางเนื้อดินหยาบมีความสามารถในการดูดซับน้ำต่ำ และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบชลประทานหรือแหล่งน้ำในไร่นา และใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2rn: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับไม้ยืนต้นโตเร็ว พบข้อจำกัดเป็นดินตื้นถึงชั้นเศษหิน หรือกรวดลูกรัง และเนื้อดินหยาบมีความสามารถในการดูดซับธาตุอาหารต่ำแก้ไขข้อจำกัดโดยการขุดหลุมปลูกให้กว้างและลึก รองก้นหลุมด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2rmns: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับไม้ยืนต้นโตเร็ว พบข้อจำกัดมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ เป็นดินตื้นถึงชั้นเศษหินหรือกรวดลูกรังเนื้อดินหยาบมีความสามารถในการดูดซับธาตุ และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบชลประทานหรือแหล่งน้ำในไร่นา ขุดหลุมปลูกให้กว้างและลึก รองก้นหลุมด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ และใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

หน่วยคุณภาพที่ดิน S2trmns: มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับไม้ยืนต้นโตเร็ว พบข้อจำกัดเป็นพื้นที่ลาดชัน มีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำระดับปานกลาง เป็นดินตื้นถึงชั้นเศษหินหรือกรวดลูกรังเนื้อดินหยาบมีความสามารถในการดูดซับธาตุ และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ แก้ไขข้อจำกัดโดยจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ระบบชลประทานหรือแหล่งน้ำในไร่นา ขุดหลุมปลูกให้กว้างและลึก รองก้นหลุมด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ และใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (Marginally suitable : S3)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดสูงสำหรับการเจริญเติบโตของไม้ยืนต้นโตเร็ว และมีศักยภาพการให้ผลผลิต 20–40 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถการให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์ไม้ยืนต้นโตเร็วที่ปลูก จากการสำรวจไม่พบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าวในพื้นที่ตำบลนาขุนไกร

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (Not suitable : N)

หมายถึง ที่ดินที่มีข้อจำกัดสูงมากสำหรับการเจริญเติบโตของไม้ยืนต้นโตเร็ว และมีศักยภาพการให้ผลผลิตน้อยกว่า 20 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถการให้ผลผลิตสูงสุดของพันธุ์ไม้ยืนต้นโตเร็วที่ปลูก จากการสำรวจพบหน่วยคุณภาพที่ดินดังกล่าว 2 หน่วย ได้แก่

หน่วยคุณภาพที่ดิน No : ไม่มีความเหมาะสมสำหรับไม้ยืนต้นโตเร็ว พบข้อจำกัดเป็นดินที่มีความเสี่ยงต่อการแข็งของน้ำระดับรุนแรงมาก แก้ไขข้อจำกัดโดยปรับเปลี่ยนเป็นชนิดพืชอื่นๆ ที่ทนการแข็งของน้ำมากกว่า เช่น ข้าว อ้อยโรงงาน และเกษตรผสมผสาน เป็นต้น

หน่วยคุณภาพที่ดิน Nt : ไม่มีความเหมาะสมสำหรับไม้ยืนต้นโตเร็ว พบข้อจำกัดเป็นพื้นที่ลาดชันสูงมาก ควรอนุรักษ์ให้เป็นพื้นที่ป่าไม้

ตารางที่ 5-1 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของดิน ตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

หน่วยแผนที่ดิน	ข้าวนาปี	อ้อยโรงงาน	ข้าวโพด ในฤดูฝน	ข้าวโพด นอกฤดูฝน	พืชผัก ในฤดูฝน	พืชผัก นอกฤดูฝน	มันสำปะหลัง	มะนาว	มะม่วง	ไม่ยืนต้นโตเร็ว
Ch-B	Nm	S3r	S3r	Nm	S2ms	Nm	S3r	S3r	S3r	S2rmns
Ch-C	Nm	S3r	S3r	Nm	S2ms	Nm	S3r	S3r	S3r	S2rmns
Hs-A	Nm	S3r	S3r	Nm	S2m	Nm	S3r	S3r	S3r	S2rmns
Kak-D	Ntrm	Nt	Nt	Ntm	Nt	Ntm	Nt	S3tr	S3tr	S2trmns
Kp-B	Nm	S2m	S2m	Nm	S2m	Nm	S2mo	S2m	S2m	S2rn
Li-B	Nmr	Nr	Nr	Nm	S2m	Nm	Nr	Nr	Nr	S2rmns
Li-C	Nmr	Nr	Nr	Nm	S2m	Nm	Nr	Nr	Nr	S2rmns
Li-D	Ntrm	Ntr	Ntr	Nm	Ntr	Nm	Nrt	Ntr	Ntr	S2trmns
Ly-B	Nm	S2mrs	Nr	S2mrs	S2mrs	Nm	Nr	Nr	Nr	S2ms
ML-C	Nmr	Nr	Nr	Nm	S2ms	Nm	Nr	Nr	Nr	S2rmns
ML-D	Ntrm	Ntr	Ntr	Ntm	Nt	Ntm	Nt	Ntr	Ntr	S2trmns
Ms-A	S2m	S2o	S3o	S3m	S3o	S3m	No	No	No	No
Skt-A	S2m	S2o	S3o	S3m	S3o	S3m	No	No	No	No
Skt-lb,pd-A	S2ms	S3o	No	S2ms	No	S2ms	No	No	No	No
Sp-B	Nm	S2ns	S2ns	Nm	S2mns	Nm	S2mns	S2mns	S2mns	S2mns
Sp-gm,fl-A	S3m	S2ons	S2ons	Nm	S2ons	Nm	S3o	S2mns	Sm2ns	S2mns
Sp-gm,lsk-A	S3m	S3r	S3r	Nm	S2ons	Nm	S3ro	S3r	S3r	S2mns
Sp-hb,lsk-B	Nm	S3r	S3r	Nm	S2mn	Nm	S3r	S3r	S3r	S2mns
Sp-hb-B	Nm	S2n	S2n	Nm	S2mn	Nm	S2mn	S2mn	S2mn	S2mn
Sp-lsk-B	Nm	S3r	S3r	Nm	S2mns	Nm	S3r	S3r	S3r	S2mns

ตารางที่ 5-1 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของดิน ตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย (ต่อ)

หน่วยแผนที่ดิน	ข้าวนาปี	อ้อยโรงงาน	ข้าวโพดในฤดูฝน	ข้าวโพดนอกฤดูฝน	พืชผักในฤดูฝน	พืชผักนอกฤดูฝน	มันสำปะหลัง	มะนาว	มะม่วง	ไม้ยืนต้นโตเร็ว
Ssr-A	S2ms	S2os	S3o	S3m	S3o	S3m	No	No	No	No
Ty-B	Nmr	Nr	Nr	Nm	S2mns	Nm	Nr	Nr	Nr	S2rmns
Ty-C	Nmr	Nr	Nr	Nm	S2mns	Nm	Nr	Nr	Nr	S2rmns
Ty-D	Ntmr	Nt	Nt	Ntm	Nt	Ntm	Nt	Nt	Nt	S2trmns
Ty-D-RC	Ntmr	Nt	Nt	Ntm	Nt	Ntm	Nt	Nt	Nt	S2trmns
Ws-B	Nm	S2m	S2m	Nm	S2m	Nm	S2m	S2m	S2m	S2m
Ws-C	Nm	S2m	S2m	Nm	S2m	Nm	S2m	S2m	S2m	S2m
SC	Ntm	Nt	Nt	Nm	Nt	Nm	Nt	Nt	Nt	Nt

บทที่ 6 แผนการใช้ที่ดิน

6.1 ปรัชญาในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบล

ในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลฉบับนี้ได้ใช้ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” เป็นหลักโดยมีรายละเอียดดังนี้

“เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัวระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลางโดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียงหมายถึง ความพอประมาณความมีเหตุผลรวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ความรอบคอบและความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่รัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสมดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุสังคมสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอก”

6.2 นโยบายแห่งรัฐในการกำหนดแผนการใช้ที่ดินตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

แผนการใช้ที่ดินตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ได้กำหนดไว้ตามกรอบของนโยบายแห่งรัฐดังรายละเอียดในตารางที่ 6-1

ตารางที่ 6-1 นโยบายแห่งรัฐที่เกี่ยวข้องกับแผนการใช้ที่ดิน ตำบลนาขุนไกร

ลำดับ	กฎหมาย/ยุทธศาสตร์/แผนการปฏิบัติ/แผนแม่บท	รายละเอียด
1	รัฐธรรมนูญแห่งอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560	มาตรา 72 (1) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศไทยให้เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน
2	ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
3	แผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ประเด็นย่อยที่ 2.1 จัดทำแผนการใช้ที่ดินของชาติทั้งระบบให้สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ประเด็นย่อยที่ 2.2 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 6-1 นโยบายแห่งรัฐที่เกี่ยวข้องกับแผนการใช้ที่ดิน (ต่อ)

ลำดับ	กฎหมาย/ยุทธศาสตร์/แผนการปฏิบัติ/แผนแม่บท	รายละเอียด
4	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)	ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อหลักการพัฒนาย่างยั่งยืน
5	นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. 2560-2579)	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านใช้ที่ดินและทรัพยากรดินเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน
6	แผนพัฒนาจังหวัดสุโขทัย (พ.ศ.2561-2564)	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวมรดกโลกเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขัน การค้าการลงทุนภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม สินค้าและบริการ และพัฒนาความเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมและโลจิสติกส์ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาคน คุณภาพชีวิต และสังคม สุขุมเมืองอารยธรรมและความสุขอย่างยั่งยืน ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาการบริหารจัดการน้ำ และการจัดการทรัพยากรฯ อย่างเป็นระบบอย่างยั่งยืน ภายใต้การพัฒนาจังหวัดที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 เสริมสร้างความมั่นคงภายในจังหวัดการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติและขยายความร่วมมือระหว่างประเทศ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและบริการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพและทันสมัย โปร่งใส ตรวจสอบได้

รูปที่ 6-1 เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดสุโขทัย 2561-2564

แผนพัฒนาจังหวัดสุโขทัย พ.ศ. 2561-2564 กำหนดวิสัยทัศน์ “เมืองมรดกโลกเลิศล้ำ เมืองเศรษฐกิจสร้างสรรค์และนวัตกรรม เมืองแห่งอารยธรรมและความสุขอย่างยั่งยืน”และเป้าประสงค์รวม ดังนี้

1. อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)
 2. รายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น
 3. อัตราการว่างงานที่ลดลง
 4. คริวเรือนยากจนจนลดลง
 5. ความสำเร็จของการส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่
 6. อัตราส่วนแพทย์ต่อประชาชนที่เหมาะสม
 7. พื้นที่ป่าไม้ที่เพิ่มขึ้น
 8. กระบวนการภาครัฐที่ได้รับการพัฒนา
- โดยกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ 5 ประเด็น ได้แก่

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวมรดกโลกเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขัน การค้าการลงทุนภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม สินค้าและบริการ และพัฒนาความเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมและโลจิสติกส์

เป้าประสงค์ พัฒนาระบบเศรษฐกิจของจังหวัดให้มีความสมดุลและขยายตัวอย่างต่อเนื่องตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย 1) ร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น 2) ร้อยละของรายได้จากภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม ภาคการผลิตสินค้าและบริการที่เพิ่มขึ้น 3) ร้อยละที่เพิ่มขึ้น

ของโครงสร้างพื้นฐานที่ได้รับการพัฒนา 4) ร้อยละครัวเรือนยากจนที่ลดลง 5) ร้อยละความสำเร็จของการดำเนินการส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่ 6) ร้อยละรายได้จากการจำหน่ายสินค้าชุมชนที่เพิ่มขึ้น 7) จำนวนผลิตภัณฑ์ OTOP ที่ผ่านการคัดสรรสุดยอด OTOP

แนวทางการพัฒนา 1) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ และผู้ประกอบการ 2) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โครงสร้างคมนาคมและโลจิสติกส์เพื่อรองรับการท่องเที่ยว การเกษตร/อุตสาหกรรมการผลิตและบริการ 3) พัฒนาศักยภาพบุคลากรผู้ประกอบการโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมยกระดับ และเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยว การเกษตร การอุตสาหกรรม การผลิตและการบริการ

แผนงาน 1) พัฒนาภาพโครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายคมนาคมเพื่อการท่องเที่ยวและการเกษตร 2) พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวระดับโลก 3) ส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันพัฒนาศักยภาพ มาตรฐานการเกษตร อุตสาหกรรม และการผลิตสินค้าและบริการ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาคน คุณภาพชีวิต และสังคม สู่เมืองอารยธรรมและความสุขอย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์ ประชาชนในจังหวัดมีคุณภาพชีวิตที่ดีและสุขุขทัยเป็นเมืองสังคมน่าอยู่และมีความสุขอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย 1) ร้อยละอัตราการว่างงานที่ลดลง 2) ร้อยละของประชากรที่ลดลง 3) อัตราของแพทย์ต่อประชากรที่เหมาะสม 4) ค่าเฉลี่ยคะแนน Q Net ของนักเรียนที่เพิ่มขึ้น 5) ร้อยละจำนวนคดีอาชญากรรมที่ลดลง

แนวทางการพัฒนา 1) พัฒนาการศึกษาระดับและการเรียนรู้ตลอดชีวิต 2) ส่งเสริมวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น 3) ส่งเสริมและสร้างความตระหนักในด้านคุณธรรมจริยธรรม จิตสาธารณะและประชาธิปไตยและคุณภาพคน 4) เตรียมความพร้อมรองรับสังคมผู้สูงอายุ และผู้พิการ 5) พัฒนาระบบสาธารณสุขให้ได้มาตรฐาน

แผนงาน พัฒนาคน สังคม และคุณภาพชีวิต และคงอัตลักษณ์ประเพณี วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาการบริหารจัดการน้ำและการจัดการทรัพยากรฯ อย่างเป็นระบบอย่างยั่งยืนภายใต้การพัฒนาจังหวัดที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย 1) ร้อยละพื้นที่ป่าไม้ที่เพิ่มขึ้น 2) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของแหล่งน้ำในแต่ละอำเภอที่ได้รับการพัฒนา 3) ร้อยละความสำเร็จของการบริหารจัดการขยะมูลฝอย 4) ร้อยละความสำเร็จของการพัฒนาการบริหารจัดการน้ำ

แนวทางการพัฒนา 1) พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบและยั่งยืน 2) ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรมและเพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์พลังงานและพลังงานทดแทน

แผนงาน พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำ และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 เสริมสร้างความมั่นคงภายในจังหวัดการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติและขยายความร่วมมือระหว่างประเทศ

เป้าประสงค์ ประชาชนสังคมมั่นคงปลอดภัยมีระบบเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติและสถาปนาความสัมพันธ์กับเมืองประเทศศักยภาพ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย 1) ร้อยละความสำเร็จในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด 2) สัดส่วนคดีอาชญากรรมต่อประชาชน (คดี/แสนคน) 3) อัตราผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรทางบกต่อประชากรแสนคน 4) จำนวนเมืองในประเทศศักยภาพที่ได้สถาปนาความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้อง 5) ร้อยละความสำเร็จของการพัฒนาระบบเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติและสาธารณภัย

แนวทางการพัฒนา 1) เพิ่มประสิทธิภาพความมั่นคงและความปลอดภัยโดยบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วน 2) ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดโดยใช้กลไกประชารัฐ 3) พัฒนาระบบเตรียมความพร้อมภัยพิบัติและการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

แผนงาน เสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยและความสุขของประชาชน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและบริการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพและทันสมัย โปร่งใส ตรวจสอบได้

เป้าประสงค์ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐทันสมัย/จังหวัด 4.0 และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย 1) จำนวนการพัฒนานวัตกรรมในการบริหารจัดการระบบงานของจังหวัด 2) จำนวนกระบวนการงานของจังหวัดด้านการบูรณาการ ทำงานการลดพลังงาน การป้องกันและปราบปรามการทุจริต การอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน และการเพิ่มประสิทธิภาพของส่วนราชการ 3) ร้อยละความสำเร็จในการจัดทำและดำเนินโครงการของจังหวัดตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

แนวทางการพัฒนา 1) ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพให้บริการภาครัฐ 2) พัฒนาระบบงานให้บริการของภาครัฐให้มีประสิทธิภาพโปร่งใสและตรวจสอบได้ 3) สนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินแผนงาน/โครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี

แผนงาน พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐและให้บริการประชาชน

6.3 แผนการใช้ที่ดิน

แผนการใช้ที่ดินตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ได้กำหนดออกเป็น 15 เขต ดังนี้ (ตารางที่ 6-2 และรูปที่ 6-1)

6.3.1 เขตทำนา มีเนื้อที่ประมาณ 42,366 ไร่

1) เขตทำนาศักยภาพการผลิตปานกลาง (221) เป็นนาในพื้นที่ลุ่มนอกเขตชลประทาน กลยุทธ์ในการพัฒนา คือการลดต้นทุนการผลิต กิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งน้ำทางการเกษตร ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อลดต้นทุนการผลิต ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร ส่งเสริมการปลูกข้าวพันธุ์ใช้น้ำน้อย และส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อยทดแทนการทำนาปรัง เป็นต้น มีเนื้อที่รวมประมาณ 32,232 ไร่ พบปัญหาในการใช้ที่ดินในปัจจุบัน ได้แก่

(1) 221m: พบข้อจำกัดปานกลางด้านเสี่ยงขาดแคลนน้ำ มีเนื้อที่ประมาณ 1,836 ไร่

(2) 221ms: มีข้อจำกัดปานกลางด้านเสี่ยงขาดแคลนน้ำ และความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ 30,396 ไร่

2) เขตทำนาศักยภาพการผลิตต่ำ (231) เป็นนาในพื้นที่ตอนนอกเขตชลประทาน กลยุทธ์ในการพัฒนา คือการปรับเปลี่ยนชนิดพืชปลูก กิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ ส่งเสริมปรับเปลี่ยนการผลิตทางการเกษตรส่งเสริมการพัฒนาแหล่งน้ำทางการเกษตร ส่งเสริมการปลูกข้าวพันธุ์ใช้น้ำน้อยเพื่อบริโภคในครัวเรือน และส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อยทดแทนการทำนา เป็นต้น หน่วยแผนที่ 231m: พบข้อจำกัดรุนแรงด้านเสียงขาดแคลนน้ำ มีเนื้อที่ประมาณ 10,134 ไร่

6.3.2 เขตปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มีเนื้อที่รวมประมาณ 2,565 ไร่

1) เขตปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ศักยภาพการผลิตปานกลาง (222C) เป็นพื้นที่ตอนนอกเขตชลประทาน กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การลดต้นทุนการผลิต กิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งน้ำทางการเกษตร ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อลดต้นทุนการผลิต และส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร เป็นต้น พบปัญหาในการใช้ที่ดินในปัจจุบัน ได้แก่ หน่วยแผนที่ 222Cm: พบข้อจำกัดปานกลางด้านเสียงขาดแคลนน้ำ มีเนื้อที่ประมาณ 491 ไร่

2) เขตปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ศักยภาพการผลิตต่ำ (232C) เป็นพื้นที่ลุ่มนอกเขตชลประทาน กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การปรับเปลี่ยนชนิดพืชปลูก กิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ ส่งเสริมปรับเปลี่ยนการผลิตทางการเกษตร ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งน้ำทางการเกษตร และส่งเสริมการปลูกข้าวโพดฤดูแล้ง เป็นต้น มีเนื้อที่รวมประมาณ 2,074 ไร่ พบปัญหาในการใช้ที่ดินในปัจจุบัน ได้แก่

(1) หน่วยแผนที่ 232Cr: มีข้อจำกัดรุนแรงด้านดินตื้นถึงชั้นเศษหินหนาแน่นมากหรือชั้นหินพื้นควรปรับเปลี่ยนพืชปลูก มีเนื้อที่ประมาณ 2,048 ไร่

(2) หน่วยแผนที่ 232Ct: มีข้อจำกัดรุนแรงด้านการชะล้างพังทลายของดิน เนื่องจากพื้นที่มีความลาดชัน มีเนื้อที่ประมาณ 26 ไร่

6.3.3 เขตปลูกมันสำปะหลัง มีเนื้อที่ประมาณ 15,138 ไร่

1) เขตปลูกมันสำปะหลังศักยภาพการผลิตปานกลาง (222CS) เป็นพื้นที่ตอนระบายน้ำดินนอกเขตชลประทาน กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การลดต้นทุนการผลิต กิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งน้ำทางการเกษตร ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อลดต้นทุนการผลิต และส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร เป็นต้น มีเนื้อที่รวมประมาณ 7,811 ไร่ พบปัญหาในการใช้ที่ดินในปัจจุบัน ได้แก่

(1) 222CSm: พบข้อจำกัดปานกลางด้านเสียงขาดแคลนน้ำ มีเนื้อที่ประมาณ 867 ไร่

(2) 222CSms: พบข้อจำกัดปานกลางด้านเสียงขาดแคลนน้ำและความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ 496 ไร่

(3) 222CSmn: พบข้อจำกัดปานกลางด้านเสียงขาดแคลนน้ำ ดินเนื้อหยาบดูดยึดธาตุอาหารไม่ดี มีเนื้อที่ประมาณ 1,346 ไร่

(4) 222CSmo: พบข้อจำกัดปานกลางด้านเสียงขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้งและเสียงต่อการแข่งขันของน้ำเป็นเวลานานในฤดูฝน มีเนื้อที่ประมาณ 399 ไร่

2) เขตปลูกมันสำปะหลังศักยภาพการผลิตต่ำ (232CS) เป็นพื้นที่ลุ่มระบายน้ำเลวนอกเขตชลประทาน กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การปรับเปลี่ยนชนิดพืชปลูก กิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ ส่งเสริมปรับเปลี่ยนการผลิตทางการเกษตร และส่งเสริมการพัฒนาแหล่งน้ำทางการเกษตร เป็นต้น มีเนื้อที่รวมประมาณ 12,090 ไร่ พบปัญหาในการใช้ที่ดินในปัจจุบัน ได้แก่

(1) หน่วยแผนที่ 232CSr: มีข้อจำกัดรุนแรงด้านเป็นดินตื้นถึงชั้นเศษหินหนาแน่นมาก หรือชั้นหินพื้น มีเนื้อที่ประมาณ 9,766 ไร่

(2) หน่วยแผนที่ 232CSo: มีข้อจำกัดรุนแรงด้านเสี่ยงต่อการแข่งขันน้ำ มีเนื้อที่ประมาณ 1,721 ไร่

(3) หน่วยแผนที่ 232CSro: มีข้อจำกัดรุนแรงด้านเป็นดินตื้นถึงชั้นเศษหินหนาแน่นมาก หรือชั้นหินพื้น และเสี่ยงต่อการแข่งขันน้ำ มีเนื้อที่ประมาณ 327 ไร่

(4) หน่วยแผนที่ 232CSt: มีข้อจำกัดรุนแรงด้านการชะล้างพังทลายของดิน เนื่องจากพื้นที่มีความลาดชัน มีเนื้อที่ประมาณ 41 ไร่

(5) หน่วยแผนที่ 232CStr: มีข้อจำกัดรุนแรงด้านการชะล้างพังทลายของดิน เนื่องจากพื้นที่มีความลาดชันและเป็นดินตื้นถึงชั้นเศษหินหนาแน่นมาก หรือชั้นหินพื้น มีเนื้อที่ประมาณ 9,766 ไร่

6.3.4 เขตปลูกอ้อยโรงงาน มีเนื้อที่รวมประมาณ 17,332 ไร่

1) เขตปลูกอ้อยโรงงานศักยภาพการผลิตปานกลาง (222S) เป็นพื้นที่ตอนนอกเขตชลประทาน กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การลดต้นทุนการผลิต กิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งน้ำทางการเกษตร ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อลดต้นทุนการผลิต และส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร เป็นต้น มีเนื้อที่รวมประมาณ 12,539 ไร่ พบปัญหาในการใช้ที่ดินในปัจจุบัน ได้แก่

(1) 222Sm: พบข้อจำกัดปานกลางด้านเสี่ยงขาดแคลนน้ำ มีเนื้อที่ประมาณ 8,143 ไร่

(2) 222Smns: พบข้อจำกัดปานกลางด้านเสี่ยงขาดแคลนน้ำ ดินเนื้อหยาบดูดยึดธาตุอาหารไม่ดี และความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ 754 ไร่

(3) 222Smrs: พบข้อจำกัดปานกลางด้านเสี่ยงขาดแคลนน้ำ เป็นดินตื้นถึงชั้นกรวดลูกรัง และความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ 972 ไร่

(4) 222Sos: พบข้อจำกัดปานกลางด้านเสี่ยงต่อการแข่งขันน้ำ และความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ 2,670 ไร่

2) เขตปลูกอ้อยโรงงานศักยภาพการผลิตต่ำ (232S) เป็นพื้นที่ลุ่มระบายน้ำเลวนอกเขตชลประทาน กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การปรับเปลี่ยนชนิดพืชปลูก กิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ ส่งเสริมปรับเปลี่ยนการผลิตทางการเกษตร ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งน้ำทางการเกษตร ส่งเสริมการปรับปรุงแปลงนา และส่งเสริมการปลูกอ้อยเหลือมฤดู (ข้ามแล้ง) เป็นต้น มีเนื้อที่รวมประมาณ 4,793 ไร่ พบปัญหาในการใช้ที่ดินปัจจุบัน ได้แก่

(1) หน่วยแผนที่ 232So: มีข้อจำกัดรุนแรงด้านเสี่ยงขาดแคลนน้ำ มีเนื้อที่ประมาณ 518 ไร่

(2) หน่วยแผนที่ 232Sr: มีข้อจำกัดรุนแรงด้านเป็นดินตื้นถึงเศษหินหนาแน่นมาก หรือชั้นหินพื้น มีเนื้อที่ประมาณ 4,141 ไร่

(3) หน่วยแผนที่ 232St: มีข้อจำกัดรุนแรงด้านพื้นที่มีความลาดชันสูง มีเนื้อที่ประมาณ 37 ไร่

(4) หน่วยแผนที่ 232Str: มีข้อจำกัดรุนแรงด้านพื้นที่มีความลาดชันสูง และเป็นดินตื้นถึงเศษหินหนาแน่นมาก หรือชั้นหินพื้น มีเนื้อที่ประมาณ 97 ไร่

6.3.5 เขตปลูกสัก มีเนื้อที่รวมประมาณ 1,133 ไร่

1) เขตปลูกสักศักยภาพการผลิตปานกลาง (223T) เป็นพื้นที่ตอนนอกเขตชลประทาน กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การลดต้นทุนการผลิต กิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งน้ำทางการเกษตร ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อลดต้นทุนการผลิต และส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร มีเนื้อที่รวมประมาณ 924 ไร่ พบปัญหาในการใช้ที่ดินปัจจุบัน ได้แก่

(1) หน่วยแผนที่ 223Tm: มีข้อจำกัดปานกลางด้านเสี่ยงขาดแคลนน้ำ มีเนื้อที่ประมาณ 99 ไร่

(2) หน่วยแผนที่ 223Tms: มีข้อจำกัดปานกลางด้านเสี่ยงขาดแคลนน้ำ และความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ 70 ไร่

(3) หน่วยแผนที่ 223Tmns: มีข้อจำกัดปานกลางด้านเสี่ยงขาดแคลนน้ำ ดินเนื้อหยาบดุดยิดธาตุอาหารไม่ดี และความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ 214 ไร่

(4) หน่วยแผนที่ 223Trmns: มีข้อจำกัดปานกลางด้านเป็นดินต้นถึงกรวดลูกรัง หรือเศษหินหนาแน่น เสี่ยงขาดแคลนน้ำ ดินเนื้อหยาบดุดยิดธาตุอาหารไม่ดี และความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ 525 ไร่

(5) หน่วยแผนที่ 223Ttrmns: มีข้อจำกัดปานกลางด้านพื้นที่ลาดชัน เป็นดินต้นถึงกรวดลูกรัง หรือเศษหินหนาแน่น เสี่ยงขาดแคลนน้ำ ดินเนื้อหยาบดุดยิดธาตุอาหารไม่ดี และความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ 16 ไร่

2) เขตปลูกสักศักยภาพการผลิตต่ำ (233T) เป็นพื้นที่ลุ่มระบายน้ำเลวนอกเขตชลประทาน กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การปรับเปลี่ยนชนิดพืชปลูก กิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ ส่งเสริมปรับเปลี่ยนการผลิตทางการเกษตร ส่งเสริมการปรับปรุงแปลงนา และส่งเสริมการพัฒนาแหล่งน้ำทางการเกษตร เป็นต้น ได้แก่ หน่วยแผนที่ 233To: มีข้อจำกัดรุนแรงด้านเสี่ยงแข่งขังของน้ำเป็นเวลานาน ควรปรับเปลี่ยนเป็นข้าว อ้อย หรือเกษตรผสมผสาน มีเนื้อที่ประมาณ 209 ไร่

6.3.6 เขตปลูกไม้ยืนต้นผสม มีเนื้อที่รวมประมาณ 241 ไร่

1) เขตปลูกไม้ยืนต้นผสมศักยภาพการผลิตปานกลาง (223TR) เป็นพื้นที่ตอนนอกเขตชลประทาน กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การลดต้นทุนการผลิต กิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งน้ำทางการเกษตร ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อลดต้นทุนการผลิต และส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร มีเนื้อที่รวมประมาณ 241 ไร่ พบปัญหาในการใช้ที่ดินปัจจุบัน ได้แก่

(1) หน่วยแผนที่ 223TRmn: มีข้อจำกัดปานกลางด้านเสี่ยงขาดแคลนน้ำ และดินเนื้อหยาบดุดยิดธาตุอาหารไม่ดี มีเนื้อที่ประมาณ 38 ไร่

(2) หน่วยแผนที่ 223TRmns: มีข้อจำกัดปานกลางด้านเป็นดินต้นถึงชั้นเศษหินหนาแน่นมาก หรือชั้นหินพื้นเสี่ยงขาดแคลนน้ำ เนื้อดินหยาบดุดยิดธาตุอาหารไม่ดี และความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ 203 ไร่

6.3.7 เขตปลูกยูคาลิปตัส มีเนื้อที่ประมาณ 582 ไร่

1) เขตปลูกยูคาลิปตัส ศักยภาพการผลิตปานกลาง (223U) เป็นพื้นที่ตอนนอกเขตชลประทาน กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การลดต้นทุนการผลิต กิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งน้ำทางการเกษตร ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร

เพื่อลดต้นทุนการผลิต และส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร มีเนื้อที่รวมประมาณ 546 ไร่ พบปัญหาในการใช้ที่ดินปัจจุบัน ได้แก่

(1) หน่วยแผนที่ 223Umn: มีข้อจำกัดปานกลางด้านเสี่ยงขาดแคลนน้ำ และดินเนื้อหยาบดินเนื้อหยาบคูดียึดธาตอาหารไม่ดี มีเนื้อที่ประมาณ 25 ไร่

(2) หน่วยแผนที่ 223Umns: มีข้อจำกัดปานกลางด้านเสี่ยงขาดแคลนน้ำ ดินเนื้อหยาบดินเนื้อหยาบคูดียึดธาตอาหารไม่ดี และความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ 39 ไร่

(3) หน่วยแผนที่ 223Ums: มีข้อจำกัดปานกลางด้านเสี่ยงขาดแคลนน้ำ และความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ 69 ไร่

(4) หน่วยแผนที่ 223Urms: มีข้อจำกัดปานกลางด้านเป็นดินต้นถึงชั้นเศษหินหนาแน่นมาก หรือชั้นหินพื้นเสี่ยงขาดแคลนน้ำ ดินเนื้อหยาบคูดียึดธาตอาหารไม่ดี และความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ 413 ไร่

2) เขตปลูกยูคาลิปตัส ศักยภาพการผลิตต่ำ (233U) เป็นพื้นที่ลุ่มระบายน้ำเลวนอกเขตชลประทาน กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การปรับเปลี่ยนชนิดพืชปลูก กิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ ส่งเสริมปรับเปลี่ยนการผลิตทางการเกษตร ส่งเสริมการปรับปรุงแปลงนา และส่งเสริมการพัฒนาแหล่งน้ำทางการเกษตร เป็นต้น ได้แก่ หน่วยแผนที่ 233Uo: มีข้อจำกัดรุนแรงด้านเสี่ยงแห้งช้งของน้ำเป็นเวลานาน ควรปรับเปลี่ยนเป็นข้าว อ้อย หรือเกษตรผสมผสาน มีเนื้อที่ประมาณ 36 ไร่

6.3.8 เขตปลูกยางพารา มีเนื้อที่ประมาณ 1,080 ไร่ ได้แก่ เขตปลูกยางพาราศักยภาพการผลิตต่ำ (233R) เป็นพื้นที่ดอนนอกเขตชลประทานซึ่งอยู่ในเขตภูมิอากาศร้อนแล้ง กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การปรับเปลี่ยนชนิดพืชปลูก กิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ ส่งเสริมปรับเปลี่ยนการผลิตทางการเกษตร ส่งเสริมการปรับปรุงแปลงนา และส่งเสริมการพัฒนาแหล่งน้ำทางการเกษตร เป็นต้น พบปัญหาในการใช้ที่ดินปัจจุบัน ได้แก่

(1) หน่วยแผนที่ 233Rm: มีข้อจำกัดรุนแรงด้านเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ ควรปรับเปลี่ยนเป็นพืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล หรือเกษตรผสมผสาน มีเนื้อที่ประมาณ 1,080 ไร่

6.3.9 เขตปลูกปาล์มน้ำมัน มีเนื้อที่ประมาณ 48 ไร่ ได้แก่ เขตปลูกปาล์มน้ำมันศักยภาพการผลิตต่ำ (233P) เป็นพื้นที่ดอนนอกเขตชลประทานซึ่งอยู่ในเขตภูมิอากาศร้อนแล้ง กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การปรับเปลี่ยนชนิดพืชปลูก กิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ ส่งเสริมปรับเปลี่ยนการผลิตทางการเกษตร ส่งเสริมการปรับปรุงแปลงนา และส่งเสริมการพัฒนาแหล่งน้ำทางการเกษตร เป็นต้น พบปัญหาในการใช้ที่ดินปัจจุบัน ได้แก่

(1) หน่วยแผนที่ 233Pm: มีข้อจำกัดรุนแรงด้านเสี่ยงขาดแคลนน้ำ ควรปรับเปลี่ยนเป็นพืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล หรือเกษตรผสมผสาน มีเนื้อที่ประมาณ 48 ไร่

6.3.10 เขตปลูกไม้ผลผสม มีเนื้อที่ประมาณ 123 ไร่

1) เขตปลูกปลูกไม้ผลผสม ศักยภาพการผลิตปานกลาง (224F) เป็นพื้นที่ดอนนอกเขตชลประทาน กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การลดต้นทุนการผลิต กิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งน้ำทางการเกษตร ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อลดต้นทุนการผลิต และส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร เป็นต้น มีเนื้อที่รวมประมาณ 100 ไร่ พบปัญหาในการใช้ที่ดินในปัจจุบัน ได้แก่

(1) 224Fm: มีข้อจำกัดปานกลางด้านเสียงขาดแคลนน้ำ มีเนื้อที่ประมาณ 67 ไร่

(2) 224Fmns: มีข้อจำกัดปานกลางด้านเป็นดินตื้นถึงชั้นเศษหินหนาแน่นมาก หรือชั้นหินเสียงขาดแคลนน้ำ ดินเนื้อหยาบดูยืดธาตอาหารไม่ดี และความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ 33 ไร่

2) เขตปลูกปลูกไม้ผลผสม ศักยภาพการผลิตต่ำ (234F) เป็นพื้นที่ดินทรายจัดและดินลู่มระบายน้ำเลวนอกเขตชลประทาน กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การปรับเปลี่ยนชนิดพืชปลูก กิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ ส่งเสริมปรับเปลี่ยนการผลิตทางการเกษตร ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งน้ำทางการเกษตร และส่งเสริมการปรับปรุงแปลงนา เป็นต้น พบปัญหาในการใช้ที่ดินในปัจจุบัน ได้แก่ หน่วยแผนที่ 234Fo: มีข้อจำกัดรุนแรงด้านเสียงต่อการแข่งขันน้ำ มีเนื้อที่ประมาณ 23 ไร่

6.3.11 เขตปลูกลำไย มีเนื้อที่ประมาณ 185 ไร่

1) เขตปลูกลำไยศักยภาพการผลิตปานกลาง (224L) เป็นพื้นที่ดอนนอกเขตชลประทาน กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การลดต้นทุนการผลิต กิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งน้ำทางการเกษตร ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อลดต้นทุนการผลิต และส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร เป็นต้น มีเนื้อที่ประมาณ 47 ไร่ พบปัญหาในการใช้ที่ดินในปัจจุบัน ได้แก่ หน่วยแผนที่ 224Lm: มีข้อจำกัดปานกลางด้านเสียงขาดแคลนน้ำ มีเนื้อที่ประมาณ 47 ไร่

2) เขตปลูกลำไยศักยภาพการผลิตต่ำ (234L) เป็นพื้นที่ดินทรายจัดและดินลู่มระบายน้ำเลวนอกเขตชลประทาน กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การปรับเปลี่ยนชนิดพืชปลูก กิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ ส่งเสริมปรับเปลี่ยนการผลิตทางการเกษตร ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งน้ำทางการเกษตร และส่งเสริมการปรับปรุงแปลงนา เป็นต้น มีเนื้อที่รวมประมาณ 138 ไร่ พบปัญหาในการใช้ที่ดินในปัจจุบัน ได้แก่

(1) หน่วยแผนที่ 234Lo: มีข้อจำกัดรุนแรงด้านเสียงต่อการแข่งขันน้ำ มีเนื้อที่ประมาณ 29 ไร่

(2) หน่วยแผนที่ 234Lr: มีข้อจำกัดรุนแรงด้านเป็นดินตื้นถึงชั้นเศษหินหนาแน่น มีเนื้อที่ประมาณ 109 ไร่

6.3.12 เขตปลูกมะม่วง มีเนื้อที่ประมาณ 214 ไร่

1) เขตปลูกมะม่วงศักยภาพการผลิตปานกลาง (224M) เป็นพื้นที่ดอนนอกเขตชลประทาน กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การลดต้นทุนการผลิต กิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งน้ำทางการเกษตร ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อลดต้นทุนการผลิต และส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร เป็นต้น มีเนื้อที่รวมประมาณ 139 ไร่ พบปัญหาในการใช้ที่ดินในปัจจุบัน ได้แก่

(1) หน่วยแผนที่ 224Mm มีข้อจำกัดปานกลางด้านเสียงขาดแคลนน้ำ มีเนื้อที่ประมาณ 114 ไร่

(2) หน่วยแผนที่ 224Mmn: มีข้อจำกัดปานกลางด้านเสียงขาดแคลนน้ำ และดินเนื้อหยาบดูยืดธาตอาหารไม่ดี มีเนื้อที่ประมาณ 25 ไร่

2) เขตปลูกมะม่วงศักยภาพการผลิตต่ำ (234M) เป็นพื้นที่ดอนนอกเขตชลประทานซึ่งอยู่ในเขตภูมิอากาศร้อนแล้ง กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การปรับเปลี่ยนชนิดพืชปลูก กิจกรรมที่สำคัญ

ได้แก่ ส่งเสริมปรับเปลี่ยนการผลิตทางการเกษตร จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ และส่งเสริมการพัฒนาแหล่งน้ำทางการเกษตร เป็นต้น มีเนื้อที่รวมประมาณ 75 ไร่ พบปัญหาในการใช้ที่ดินปัจจุบัน ได้แก่

(1) หน่วยแผนที่ 234Mr มีข้อจำกัดรุนแรงด้านเป็นดินตื้นถึงกรวดลูกรัง หรือเศษหินหนาแน่น มีเนื้อที่ประมาณ 62 ไร่

(2) หน่วยแผนที่ 234Mrt: มีข้อจำกัดรุนแรงด้านพื้นที่ลาดชันเสี่ยงต่อการชะล้างพังทลายของดิน และเป็นดินตื้นถึงกรวดลูกรัง หรือเศษหินหนาแน่น มีเนื้อที่ประมาณ 13 ไร่

6.3.12 เขตป่าไม้ มีเนื้อที่ประมาณ 25,882 ไร่ ได้แก่

1) หน่วยแผนที่ 111: พื้นที่ป่าไม้สมบูรณ์ในเขตป่าไม้ตามกฎหมาย มีเนื้อที่ประมาณ 23,194 ไร่

2) หน่วยแผนที่ 112: พื้นที่บุกรุกทำการเกษตรในเขตป่าไม้ตามกฎหมาย มีเนื้อที่ประมาณ 2,688 ไร่

6.3.13 เขตแหล่งน้ำ ได้แก่ หน่วยแผนที่ 300: แหล่งน้ำธรรมชาติ อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา เป็นต้น มีเนื้อที่ประมาณ 2,927 ไร่

6.3.14 เขตเขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง ได้แก่ หน่วยแผนที่ 400: หมู่บ้านบนพื้นที่ราบ สถานที่ราชการ โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร ฯลฯ มีเนื้อที่ประมาณ 5,234 ไร่

6.3.15 เขตอื่นๆ มีเนื้อที่ประมาณ 10,134 ไร่ ได้แก่

1) หน่วยแผนที่ 501: ถนนและเส้นทางคมนาคม มีเนื้อที่ประมาณ 176 ไร่

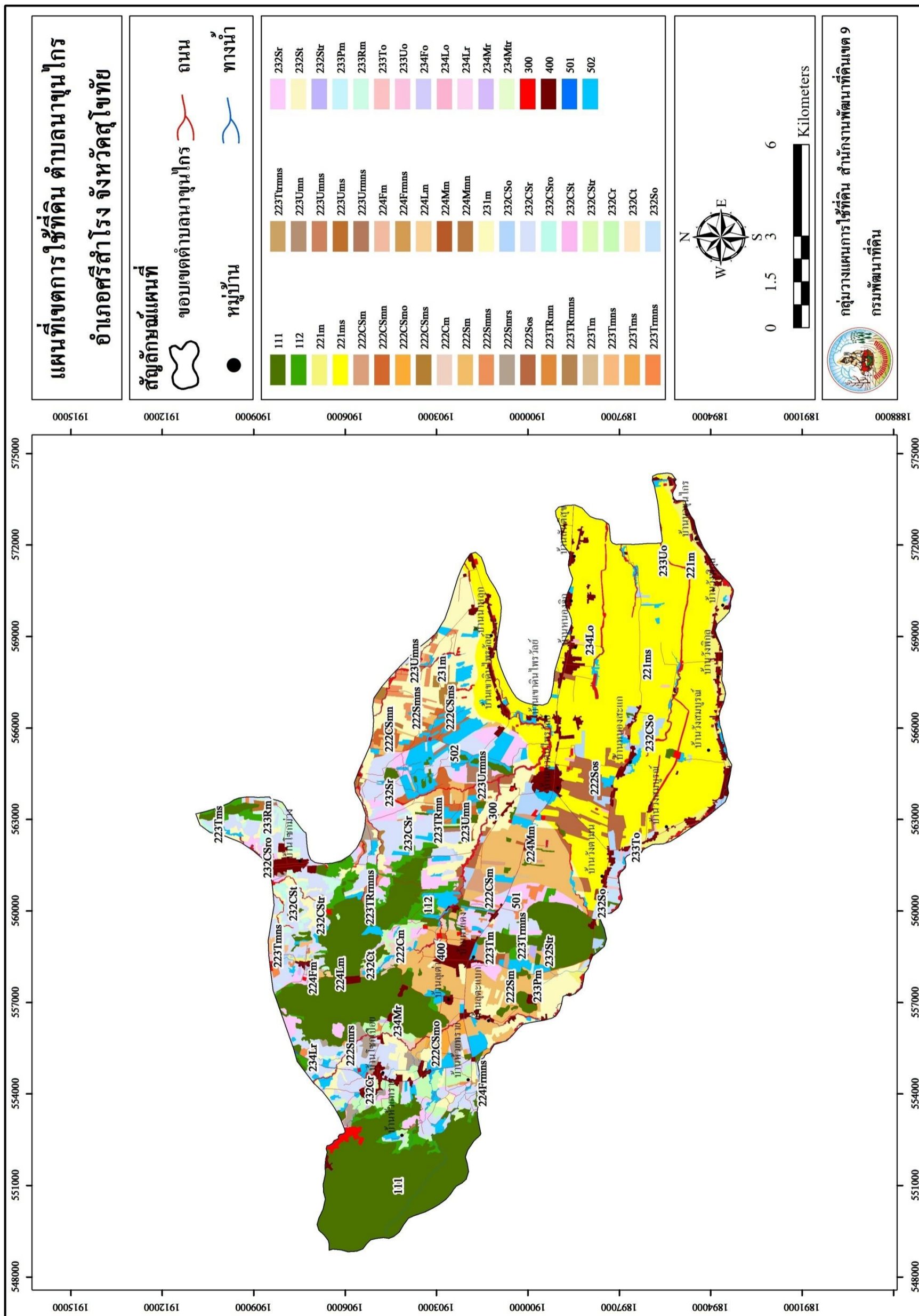
2) หน่วยแผนที่ 502: พื้นที่ป่าละเมาะ ไร่ร้าง และทุ่งหญ้าธรรมชาติ มีเนื้อที่ประมาณ 6,730 ไร่

ตารางที่ 6-2 เขตการใช้ที่ดินตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

เขตการใช้ที่ดิน	พื้นที่เขตเกษตรกรรม					
	ศักยภาพการผลิตสูง (มีข้อจำกัดเล็กน้อย)	เนื้อที่	ศักยภาพการผลิตปานกลาง (มีข้อจำกัดปานกลาง)	เนื้อที่	ศักยภาพการผลิตต่ำ (มีข้อจำกัดรุนแรง)	เนื้อที่
ข้าว	221m: มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ	1,836	-	-	231m: มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ	10,134
	221ms: มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ และดินอุดมสมบูรณ์ต่ำ	30,396	-	-	-	-
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	-	-	222Cm มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ	491	232Cr มีข้อจำกัดเป็นดินตื้น	2,048
	-	-	-	-	232Ct มีข้อจำกัดเป็นพื้นที่ลาดชัน	26
อ้อย	-	-	222Sm มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ	8,143	232So มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการแข่งขันของน้ำ	518
	-	-	223Smns มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ เนื้อดินหยาบ และดินอุดมสมบูรณ์ต่ำ	754	232Sr มีข้อจำกัดเป็นดินตื้น	4,141
	-	-	223Smrs มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ ดินตื้น และดินอุดมสมบูรณ์ต่ำ	972	232St มีข้อจำกัดด้านความลาดชัน	37
	-	-	223Sos มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการแข่งขันของน้ำ และดินอุดมสมบูรณ์ต่ำ	2,670	232Str มีข้อจำกัดด้านความลาดชัน และเป็นดินตื้น	97
มันสำปะหลัง	-	-	222CSm มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ	867	232CSr มีข้อจำกัดเป็นดินตื้น	9,766
	-	-	222CSmn มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ และดินเนื้อหยาบ	1,346	232CSt มีข้อจำกัดด้านความลาดชัน	41
	-	-	222CSmo มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการแข่งขันของน้ำ	339	232CSo มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการแข่งขันของน้ำ	1,721
	-	-	222CSms มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ และดินอุดมสมบูรณ์ต่ำ	496	232CSro มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการแข่งขันของน้ำ และดินตื้น	327
	-	-	-	-	232CStr มีข้อจำกัดด้านความลาดชัน และดินตื้นถึงขั้นเศษหิน	235
ยางพารา	-	-	223Rm มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ	1,080	-	-
สักร	-	-	223Tm มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ	99	223To มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการแข่งขันของน้ำ	209
	-	-	223Tmns มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ ดินเนื้อหยาบ และดินอุดมสมบูรณ์ต่ำ	214	-	-
	-	-	223Tms มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ และดินอุดมสมบูรณ์ต่ำ	70	-	-
	-	-	223Trmns มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ ดินตื้น เนื้อดินหยาบ และดินอุดมสมบูรณ์ต่ำ	525	-	-
	-	-	223Trmns มีข้อจำกัดพื้นที่ลาดชัน เป็นดินตื้น เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำดินเนื้อหยาบ และดินอุดมสมบูรณ์ต่ำ	16	-	-

ตารางที่ 6-2 เขตการใช้ที่ดินตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	พื้นที่เขตเกษตรกรรม					
	ศักยภาพการผลิตสูง (มีข้อจำกัดเล็กน้อย)	เนื้อที่	ศักยภาพการผลิตปานกลาง (มีข้อจำกัดปานกลาง)	เนื้อที่	ศักยภาพการผลิตต่ำ (มีข้อจำกัดรุนแรง)	เนื้อที่
ไม้ยืนต้นผสม	-	-	223TRmn มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ และดินเนื้อหยาบ	38	-	-
	-	-	223TRmns มีข้อจำกัดเป็นดินตื้นถึงชั้นเศษหิน เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ ดินเนื้อหยาบ และดินอุดมสมบูรณ์ต่ำ	203	-	-
ยูคาลิปตัส	-	-	223Umn มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ และดินเนื้อหยาบ	25	223Uo มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการแข่งขันของน้ำ	36
	-	-	223Umns มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ และดินเนื้อหยาบ และดินอุดมสมบูรณ์ต่ำ	39	-	-
	-	-	223Ums มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ และดินอุดมสมบูรณ์ต่ำ	69	-	-
	-	-	223Urmns มีข้อจำกัดเป็นดินตื้นถึงชั้นเศษหิน เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ ดินเนื้อหยาบ และดินอุดมสมบูรณ์ต่ำ	413	-	-
ไม้ผลผสม	-	-	224Fm มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ	67	234Fo มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการแข่งขันของน้ำ	23
	-	-	224Fmns มีข้อจำกัดเป็นดินตื้นถึงชั้นเศษหิน เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ ดินเนื้อหยาบ และดินอุดมสมบูรณ์ต่ำ	33	-	-
ลำไย	-	-	224Lm มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ	47	234Lr มีข้อจำกัดเป็นดินตื้นถึงชั้นเศษหิน	109
	-	-			234Lo มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการแข่งขันของน้ำ	29
มะม่วง	-	-	224Mm มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ	114	234Mr มีข้อจำกัดเป็นดินตื้นถึงชั้นเศษหิน	62
	-	-	224Mmn มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ และดินเนื้อหยาบ	25	234Mtrmns มีข้อจำกัดเป็นพื้นที่ลาดชัน และดินตื้นถึงชั้นเศษหิน	13
ปาล์มน้ำมัน	-	-	-	-	233Pm มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ	48
พื้นที่นอกเขตเกษตรกรรม						
พื้นที่ป่าไม้	111: พื้นที่ป่าไม้สมบูรณ์ในเขตป่าไม้ตามกฎหมาย					150,218
	112: พื้นที่บุกรุกทำการเกษตรในเขตป่าไม้ตามกฎหมาย					39,175
	131: พื้นที่ป่าไม้สมบูรณ์นอกเขตป่าไม้ตามกฎหมาย					13,881
พื้นที่แหล่งน้ำ	300: แหล่งน้ำธรรมชาติ บ่อน้ำในไร่นา					2,927
พื้นที่ชุมชน สิ่งปลูกสร้าง	400: พื้นที่ชุมชน สถานที่ราชการ วัด ฯลฯ					5,234
เขตอื่นๆ	501: พื้นที่ถนนและเส้นทางคมนาคม					176
	502: พื้นที่อื่นๆ เช่น ป่าละเมาะ ทุ่งหญ้าธรรมชาติและที่รกร้าง					6,730

รูปที่ 6-2 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

บทที่ 7

การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดินตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ภายหลังการจัดทำ (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัยแล้ว จะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

7.1.1 จัดทำเป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณและกิจกรรมต่างๆ ที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2563-2566

7.1.2 นำ (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินตำบลนาขุนไกรไปเสนอต่อ สภาเทศบาลตำบลนาขุนไกรเพื่อมีมติให้ความร่วมมือในกิจกรรมพัฒนาที่ดินดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดไว้ในแผน

7.1.3 สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย เสนอเป้าหมายและงบประมาณมายังกรมพัฒนาที่ดิน

7.2 ตัวชี้วัด

7.2.1 จำนวนกิจกรรมที่กรมพัฒนาที่ดินดำเนินการและโครงการวิจัยร่วมกับส่วนราชการอื่นในตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ดังตัวอย่างในตารางที่ 7-1

ตารางที่ 7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2563-2566

งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย				รวม	งบประมาณ				รวม
		2563	2564	2565	2566		2563	2564	2565	2566	
1. ส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพด้านการพัฒนา ที่ดิน											
1.1 ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีด้านการพัฒนา ที่ดิน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.1.1 ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน (ใหม่)	แห่ง	-	1	-	-	1	-	12,750	-	-	12,750
1.1.2 ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน (ต่อยอด)	แห่ง	-	-	1	-	1	-	-	4,000	-	4,000
2. พัฒนาทรัพยากรที่ดิน และน้ำ											
2.1 ปรับปรุงคุณภาพ ดินในพื้นที่ดินกรด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.1.2 ส่งเสริมการ ปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	ไร่	-	100	100	100	300	-	102,500	102,500	102,500	307,500

งาน/โครงการ/ กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย				รวม	งบประมาณ				รวม
		2563	2564	2565	2566		2563	2564	2565	2566	
2.2 ฟื้นฟูและ ป้องกันการชะล้าง พังทลายของดิน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.2.1 ผลิตหญ้า แฝกเพื่อปลูก	ไร่	7	10	10	-	27	-	-	-	-	-
	กล้า	700,000	1,000,000	1,000,000	-	2,700,000	875,000	1,250,000	1,250,000	-	3,375,000
2.2.2 จัดระบบ อนุรักษ์ดินและน้ำบน พื้นที่ลุ่ม - ดอน - สูง	ไร่	4,600	4,600	4,600	-	13,800	3,077,900	3,430,000	3,430,000	-	9,937,900
2.3 ส่งเสริมการใช้ สารอินทรีย์ลดการใช้ สารเคมีทางการเกษตร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.3.1 โครงการ ส่งเสริมการใช้ สารอินทรีย์ลดการใช้ สารเคมีทางการเกษตร / เกษตรอินทรีย์	ไร่	200	500	500	500	-	-	-	-	-	-
	ราย	20	20	50	50	-	-	-	-	-	-
	กลุ่ม	2	5	5	5	-	-	-	-	-	-

งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย				รวม	งบประมาณ				รวม
		2563	2564	2565	2566		2563	2564	2565	2566	
2.3.2 รัณรงค้ด เผาฟางและตอซัง	แปลง	-	1	-	-	1	-	20,000	-	-	20,000
2.3.3 สนน้สนุน การใช้พีซปุ๋ยสดปรับปรุ้ง บารุงดิน	ตัน	2	2	2	2	8	59,500	59,500	59,500	59,500	238,000
2.3.4 ส่งเสริมการ ปลูกพีซปุ๋ยสดปรับปรุ้ง บารุงดิน	ไร่	400	400	400	400	1,600	6,000	6,000	6,000	6,000	24,000
2.4 การรองรับการ เปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ และลดโลกร้อน	ไร่	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.4.1 โครงการ จัดทำระบบอนุรักษ์ดิน และน้ำพร้อมปลูกไม้ยืน ต้นโตเร็ว	ไร่	150	150	150	-	450	170,000	170,000	170,000	-	510,000
2.4.2 โครงการ รัณรงค้เือกลบตอซังเพื่อ บรรเทาภาวะโลกร้อน	แปลง	-	1	1	-	2	-	20,000	20,000	-	40,000

งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย				รวม	งบประมาณ				รวม
		2563	2564	2565	2566		2563	2564	2565	2566	
2.5 พัฒนากลุ่ม เกษตรกรผู้การรับรอง มาตรฐานเกษตรอินทรีย์	ไร่	-	36.5	-	-	36.5	-	-	-	-	-
2.6 การก่อสร้างแหล่ง น้ำในไร่นานอกเขต ชลประทาน	บ่อ	36	10	-	-	46	640,800	178,000	-	-	818,800
2.7 สนับสนุนงาน พัฒนาที่ดินเพื่อส่งเสริม เกษตรทฤษฎีใหม่	ราย	124	-	-	-	124	133,920	-	-	-	133,920

